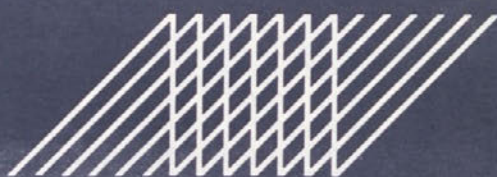

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

ŠT. 7, 8 – LETO VIII – NOVO MESTO, OKTOBRA 1979

Občine obhajajo svoj praznik v spomin na pomemben dogodek v glavnem iz časa narodnoosvobodilnega boja. Tako slavimo Novomeščani tak praznik 29. oktobra.

Novomeško delavsko gibanje oziroma začetek organiziranega nastopa delavstva sega v leto 1896.

Junija 1941 je bil v Novem mestu formiran okrožni odbor OF, ki je deloval predvsem propagandno in ustvarjal pogoje za oboroženo vstajo.

Med prvimi partizani, ki so se zbrali po pozivu okrožnega komiteja v taborišču na Frati, je bil tudi prvi novomeški partizan, tekstilni delavec Ivan Bartol, predvojni komunist.

Pred odhodom v napad na nemško utrjeno postojanko na Bučki, ki sta ga vodila načelnik dr. Aleš Bebler in politični komisar glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet Miha Marinko, je bila na Brezovi rebri 29. oktobra ustanovljena prva novomeška partizanska četa.

V spomin na ta dogodek praznujemo občani Novega mesta svoj praznik.

Poleg slavnostne seje občinske skupščine in slavnostne akademije je še vrsta kulturnih in športnih prireditev. Občinski praznik pa je tudi dan, ko odpiramo nove stavbe, obrate, prometnice in podobno. Tako bomo letos bogatejši za nov zdravstveni dom, nov dom za ostarele občane, nov razstavni prodajni salon Novolesa, ki bo v bivši tovarni obutve v Novem mestu. Odprli bomo gozdno cesto Gaberje – Krvavi kamen, kar pomeni začetek odpiranja memorialnega področja Gorjanči.

Z občinskim praznikom bo tudi slavnostni začetek del na novem centru usmerjenega izobraževanja v Šmihelu.

**29. oktober -
praznik občine Novo mesto**

Zunanjetrgovinska menjava v letošnjem letu

Od januarja do junija v letošnjem letu kaže zunanjetrgovinska menjava Jugoslavije in Slovenije izredno nezadovoljive tendence. Podobni podatki so že znani tudi za mesec julij in avgust.

V prvi polovici leta je jugoslovansko gospodarstvo v primerjavi z istim obdobjem lani izvozilo za 15,7 % v eč, uvozilo pa za 31,1 % več. Tako se je negativna razlika med izvozom in uvozom povečala za 49,3 %, kar že predstavlja zelo kritično stanje. Z drugimi besedami povedano je jugoslovansko gospodarstvo pokrilo s svojim izvozom le 47,8 % potreb po uvozu. V SR Sloveniji pa znaša to pokritje 56,6 %, kar je nekoliko ugodnejše, vendar je še vedno saldo blagovne menjave za 47,8 % v ečji od lanskoletnega salda, v primerjavi s planom pa kar za 53 %. K takemu rezultatu največ prispeva povečan uvoz in v okviru tega uvoz investicijske opreme, nato široke potrošnje in še potem uvoz surovin in reprodukcijskega materiala.

Pri investicijski opremi najbolj narašča uvoz transportnih sredstev. V okviru uvoženega potrošnega blaga narašča posebno intenzivno uvoz hrane, zlasti južnega sadja. Med industrijskimi proizvodi je zelo velik uvoz medicinskih, farmacevtskih in kozmetičnih proizvodov, obleke in obutve, manj pa

narašča uvoz trajnih potrošnih dobrin.

V okviru uvoza surovin letos povečujeta uvoz tako bazična kot predelovalna industrija.

Izredno visoki zneski gredo za uvoz nafte bazična industrija pa se letos v večji meri preskrbuje s surovinami iz uvoza (te so dražje), pri čemer prednjačijo železarne. Od predelovalne industrije povečujejo uvozno odvisnost predvsem kovinsko-predelovalna panoga, lesna, usnjarska in gumarska industrija.

Tekstilna industrija v SR Sloveniji se giblje v okviru plana in ni povzročitelj povečanja plačilnega deficita.

Zaradi tega stanja so pristojni v Sloveniji sprejeli ukrepe, ki bodo morali zavreti uvoz tako, da bi do konca leta zadržali saldo plačilne bilance, kot je bil planiran.

Ukrepi pa ne delujejo selektivno in prizadenejo tudi tiste organizacije združenega dela, ki so spoštovale plansko projekcijo.

In kako je s problematiko izvoza in uvoza v naši delovni organizaciji? Skupščina SISEOT (samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino) je sprejela za vsako delovno organizacijo obveznosti izvoza in uvoza do konca letošnjega leta na podlagi gibanj blagovne menjave v prvem polletju. Naša delovna organizacija je kot članica SISEOTA tudi sprejela obveznosti, ki izhajajo iz sklepov skupščine. Analiza, ki smo jo napravili na osnovi novih podatkov, kaže, da ne bomo imeli pri uvozu surovin bistvenih težav, ker smo že do sedaj izpolnjevali izvozne obveznosti. To pove, da smo se pri sestavi plana že letošnje leto pravilno odločili in da smo vložili mnogo naporov, da smo našli v tujini take partnerje, na katere lahko računamo kot kupce tudi v prihodnje. Še pred meseci je bila v delovni organizaciji dilema, zakaj je treba toliko izvažati, ker je vprašljiv dohodek z ozirom na to, da je razlika med cenami pri izvozu in cenami na domačem trgu. To je sicer res, vendar bi bil položaj pri nas znatno bolj

kritičen, če ne bi imeli možnosti uvoziti surovin in bi s tem lahko prišlo do zastoja v proizvodnji, kar je gotovo mnogo dražje kot pa izpad dela dohodka na račun nižjih cen v izvozu.

Do konca leta torej ne bomo imeli težav, vendar je pred nami zelo zahtevna naloga: da pravočasno, upoštevajoč do sedaj

znane elemente blagovne menjave za prihodnje leto, izdelamo plan izvoza in uvoza za leto 1980. S planom, ki ga moramo v okviru SISEOT uskladiti tudi z drugimi tekstilnimi organizacijami, prevzemamo soodgovornost za plačilno-bilančno stanje v SR Sloveniji, istočasno pa moramo svojim TOZD. Izgotoviti nemoteno delo.

S. D.

Cene surovinam rastejo

Osnovnim surovinam za proizvodnjo tkanin, volnenemu česanu in poliester kablu stalno rastejo cene. Volneni česavec finoče 21,5 mikronov smo v začetku leta nabavljali po 11 zahodnonemških mark, sedaj pa po 12,10. Vrednost marke je narasla od 9,90 din na 10,90 din, carinska osnova za 1 marko od 8,937 din na 10,51 din. Carinska stopnja s takso je 22 % in uvozni stroški 6 %. Tako smo plačali za 1 kg volnenega česanca v začetku leta 138,40 din, sedaj pa stane 169,20 din ali 22 % več.

Cena poliester kablu, katerega nabavljamo pri firmi Hemteks iz Skopja, pa je zvišana od 35 din na 46 din za 1 kg ali za 31 %. Cene za tkanine so zamrznjene in smo cene zvišali le za 9 %. Ob tako visokem porastu cen surovin in nenako povečanim cenam tkaninam bodo stroški znatno narasli, česar ne bo lahko nadomestiti s produktivnostjo dela ob stalnem porastu še drugih stroškov.

VLADO MARČIČ

„Vijak“ popušča

Predlog za leto 1979: neobdavčljivih 248.000 din

Neobdavčljivi del skupnega dohodka občana za leto 1979 naj bi znašal 248.000 dinarjev, tako predvideva zakonski predlog, ki ga je pripravil republiški sekretariat za finance. Po novem naj bi priznali v neobdavčljivi del še 41.000 dinarjev za vsakega vzdrževanega družinskega člana oziroma 61.000 din, če gre za otroka, ki je moten v telesnem ali dušnem razvoju.

Za primerjavo naj dodamo, da je znašal za lansko leto neobdavčljivi del dohodka 142.000 din in 340.000 oz. 51.000 din za vzdrževanega družinskega člana. Milejši davčni „vijak“ naj bi pripomogel k odpravljanju uravnilovke, zajel pa naj bi predvsem tiste velike dohodke, ki ne izvirajo iz rednega delovnega razmerja.

Nova oprema - nova barvarna

V TO TKANINA se že dalj časa širijo govornice o „slabem“ servisu za naše kupce, o dolgem proizvodnem ciklusu in o potrebi hitrejšega reagiranja na kupčeve želje oz. tržne zahteve. Prav tako smo neprestano priča slabim delovnim prostorom, pogojem itd., še posebno v barvarni.

Vse navedeno je bilo povod, da smo v letih 1977/78 izdelali podrobne analize in si ogledali sodobne barvarne. Pri definiranju opreme smo v največji možni meri upoštevali skrajšanje proizvodnega postopka. Odločili smo se za najmodernejšo opremo švicarske firme THIES. Oprema se pravkar montira. Sestavljajo jo:

1. barvni aparat za barvanje 200 - 250 kg preje - križni navitki,

2. sušilni stroj za hitro sušenje - s pritiskom,

3. barvni aparat za vzorčno barvanje - za en križni navitek.

Nasteta oprema omogoča barvanje po novem tehnološkem postopku v kratkem flotnem razmerju, pri čemer se varčuje z vodo, energijo, barvili ter pomožnimi sredstvi. Gre za 15-odstotni prihranek v primerjavi s standardnim postopkom barvanja.

Poglejmo si samo prihranek 15 % barvil na leto, kar znaša 65 milijonov S din. Veliko več pa pomeni hitrejša in boljša zadovoljitev tržnih zahtev,

zmanjšanje novih partij v predilnicah in prebarvanje ostankov preje.

Poleg tega bomo izkoriščali toplo vodo, ki ostaja pri sušenju preje.

Strokovnjaki firme THIES zagotavljajo, da ima voda, ki prihaja iz sušilnega stroja, še vedno 70° C. Namesto da bi ta voda končala kot industrijska odplaka, jo bomo uporabili za barvanje. Tako bomo prihranili precej toplotne energije; saj vemo, da sedaj segrevamo vodo v HT aparatih od cca. 18° C na 130° C.

Vsa oprema za barvarno je stala 425.000 švicarskih fran-

kov. Če upoštevamo tudi carino, dobimo ceno vse opreme: 650 milijonov S din. Skupna vlaganja v barvarno bodo 1,2 milijarde S din, saj bo potrebno za dodatno opremo in za ureditev prostorov cca. 550 milijonov S din.

S pridobitvijo nove opreme pričakujemo, da bomo letno pobarvali 300 ton preje (ali drugega materiala). To bo razbremenilo fazo lisiranja in omogočilo, da bo ena predilnica proizvajala izključno surovo prejo.

Novi prostori bodo sodobno urejeni in klimatizirani. Zato bodo delovni pogoji neprijetno boljši, kot so bili v stari barvarni.

ZVONE BAVČAR,
dipl.ing.

Ureditev nove barvarne

Po odločitvi, da se kupi barvalni aparat in sušilnik za barvanje preje, je bilo potrebno izbrati primeren prostor, kjer naj bi bil ta aparat postavljen, kajti prostor, kjer je sedanja barvarna, je premajhen. Glede na to, da je postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja za novo stavbo izredno dolg, je bilo potrebno najti ustrezen prostor v že obstoječih stavbah. Ugotovili smo, da bi bil najbolj primeren prostor v konvertimici, to je v nekdanjem skladišču surovin.

Po prestavitvi strojev za rezanje sintetične v skladišče v konfekciji smo pričeli s pripravo prostora. V prostoru, kjer bo nova barvarna, je bilo potrebno najprej izkopati 3 m globoko jamo, polovica prostora pa je predvidena kot manipulacijski prostor za material ter za priročno skladišče za barve in kemikalije. Nad tem skladiščem barv in kemikalij je pripravljen prostor za barvno „kuhinjo“. V „kuhinji“ bo postavljenih 6 kotlov, velikih od 150 do 600 litrov. V teh kotlih bodo pripravljali barvo, ki jo bodo po posebnih ceveh spuščali v barvne aparate.

V prvi fazi bo najprej montiran novi aparat za barvanje preje in sušilnik za sušenje pobarvane preje. V aparatu naj bi barvali po 250 kg preje. Seveda pa se bo v njem barval tudi poliester ali volna. Aparat je bil kupljen pri švicarski firmi Thies z vso potrebno avtomatiko. Pri nabavi aparata pri tej firmi je bilo odločilno, da bomo porabili za vsak kg preje 10 - 15 % manj barv kot pri

barvanju po dosedanjem postopku. Poleg tega bomo izkoriščali toplo vodo, ki ostaja pri sušenju preje, za ponovno barvanje. Za toplo vodo je poleg stavbe postavljen rezervoar. Vodo bo iz rezervoarja črpala črpalka ponovno v aparat.

Za sušenje preje je bil kupljen, od iste firme, sušilnik z ogromnim elektromotorjem, ki ima 160 kw. Za primerjavo naj navedem, da poganja česalni stroj motor, ki ima 1,5 kw. Ko bo končana montaža novega aparata - predvidevamo, da bi začeli s poizkusnim barvanjem okrog 15. 11. 1979 - bomo

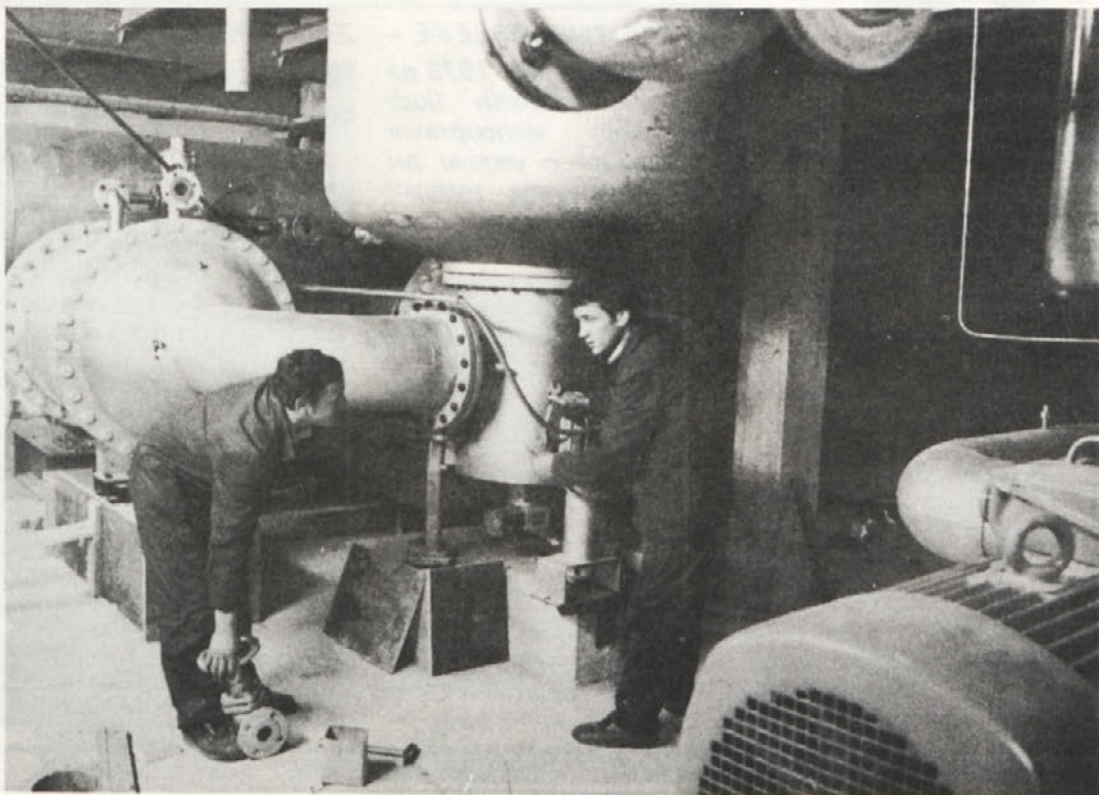
prestavili v ta prostor še dva HT aparata iz stare barvarne za barvanje poliestra in obenem naročili za njiju novo avtomatiko, ki bo stala nekaj nad 100 milijonov starih din. Zakaj avtomatika? Predvsem zato, ker avtomatika omogoča pravilno barvanje točno po programu. S tem je zagotovljeno, da je material enakobarvan in obdelan tako, da bi pozneje pri predelavi v predilnicah čim boljše tekel, kar je porok za boljše kvaliteto preje.

V stari barvarni bi tako ostali samo še odprti aparati za barvanje volne. V programu za naslednje srednjeročno obdobje predvidevamo še dva HT apa-

rata, ki bosta montirana ravno tako v novi barvarni, kjer je že sedaj pripravljen prostor. Ob nabavi teh aparatov se predvideva ukinitve nočnega dela v barvarni.

Ob koncu naj še poudarim, da je in bo še veliko dela pri preureditvi prostora in montaži opravljenosti v lastni režiji, to je v sodelovanju z IVS. Vse instalacije - para, voda in vsi priključki ter klimatske naprave, in še in še. Čim bolj se dela bližajo koncu, lepši postaja ta prostor, za katerega menim, da je bil posrečeno izbran ter da se bodo delovni pogoji bistveno izboljšali.

FRANC PAVLIN

Problematika kvalitete v oplemenitilnici

Ena najbolj pomembnih stvari v enoti oplemenitilnice je kvaliteta. Kako doseči čim nižji odstotek slabe kvalitete, je stalna naloga vseh zaposlenih v enoti. Če vemo, da je kvaliteta faktor, ki vpliva na osebni dohodek vsakega zaposlenega v enoti, se moramo tega še posebno zavedati.

Najpogostejši vzroki slabe kvalitete so:

- nepravilno izvajanje tehnološkega postopka,
- malomarnost do dela,
- nepazljivost,
- slaba kontrola nadrejenih delavcev.

V zadnjih mesecih se je kvaliteta občutno izboljšala v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta. Iz tega lahko zaključimo, da je moč obdržati dobro kvaliteto na dogovorjenem normativu - na 1,7 %.

V nadaljevanju si oglejmo, katere napake se najpogosteje ponavljajo in kako jih odpravljamo:

1. Zaprani, obdrgnjeni in umazani komadi:
 - pravilno izvajanje tehnološkega postopka,
 - kontrola brezhibnosti stroja,
 - pripravljanje komadov na podestu,
 - pri uvajanju komadov v stroj morajo biti podesti poleg stroja.

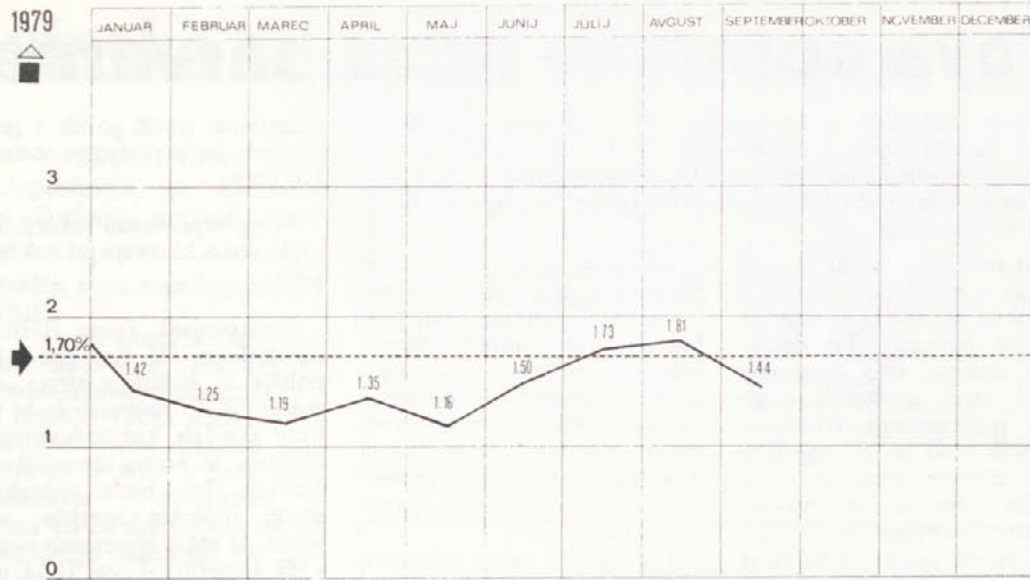
2. Vijugasti krajniki in neuravnani votek:
 - pravilno sortiranje komadov glede na širino sušenja oz. termofiksiranja,
 - redna kontrola vsakega komada glede na uravno votka.

3. Zažgani komadi:
 - kontrola hitrosti stroja;
 - v primeru, da se stroj ustavi, je potrebno grelce takoj izključiti;
 - kontrola otipa tkanine.

4. Za likani, zadekatirani komadi (najpogostejše napake):
 - javljanje pretegnjenih komadov,
 - večja pazljivost pri likanju in dekatiranju (hitrost).

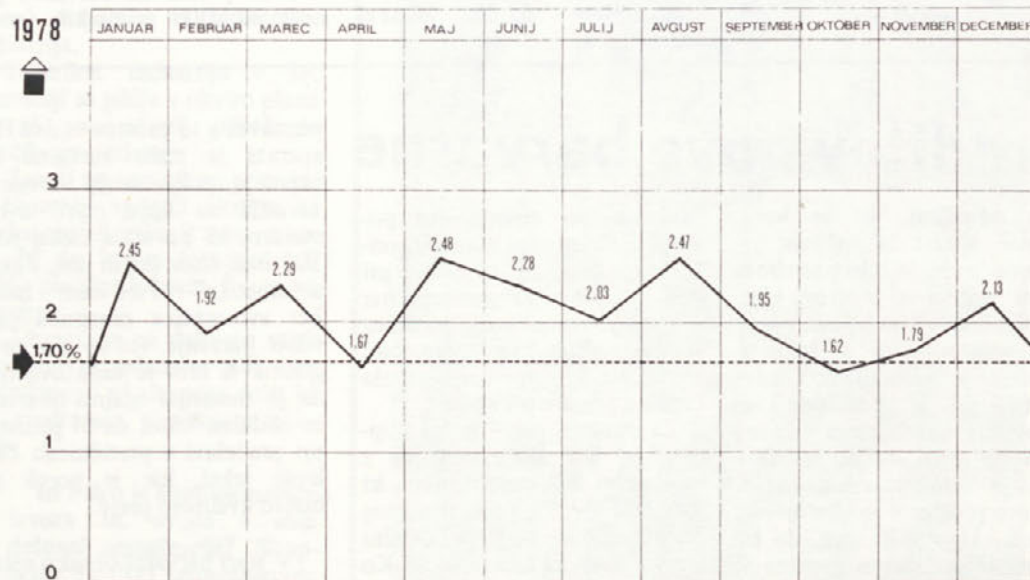
Iz grafičnega prikaza lahko ugotovimo, da je bil narejen pozitiven premik, vendar to še ne pomeni, da smo zadovoljni s takim rezultatom, temveč menim, da bi odstotek slabe kvalitete lahko še znižali. To pa bomo dosegli z vestnim delom.

DJURO JAKŠIČ

KVALITETA V OPLEMENITILNICI

◆ DOVOLJENI FAKTOR SLABE KVALITETE

KVALITETA V OPLEMENITILNICI

◆ DOVOLJENI FAKTOR SLABE KVALITETE

ZAŠČITNE OBLEKE – ZAŠČITNE OBLEKE

Ko smo leta 1975 na zborih delovnih ljudi sprejeli samoupravni sporazum o varstvu pri delu, katerega sestavni del je tudi seznam osebnih zaščitnih sredstev, smo bili prepričani, da nam bo kmalu uspelo nabaviti zaščitne obleke. Finančnih sredstev ni bilo dovolj, zato smo bili primorani še nekaj časa počakati. Pred kratkim nam je le uspelo, da so zaenkrat vsaj nekateri delavci v delovni organizaciji dobili težko pričakovane zaščitne obleke. Zapišemo lahko, da smo na področju osebne zaščite delavca zopet naredili korak naprej.

Na Novoteksov račun so večkrat prihajale kritike, češ da imamo slabe čistilne naprave odpadnih voda, da čistilne naprave slabo v držujemo in podobno. Te kritike so bile opravičljive vse dotlej, dokler smo uporabljali samo mehansko čistilno napravo. Mehanska čistilna naprava je prestrezala le trane delce v vodi. Kisline in lugi, ki jim lahko rečemo tudi agresivne kemikalije, pa so odhajali v Krko. Te agresivne kemikalije so najbolj nevarne za uničevanje rek, saj pri prevelikih koncentracijah povzročajo topljenje apnenca, iz katerega so zgrajeni naravni jezovi, slapovi, otočki. Po tem je Krka dobila ime dolenska lepota.

Nepremišljeno ravnanje s kemikalijami lahko v hipu uniči tisočletja naravno grajene jezove, slapove, otoke.

Na srečo se to ne bo zgodilo. Delovna organizacija Novoteks je zgradila avtomatske čistilne naprave.

Prispevek za čisto Krko

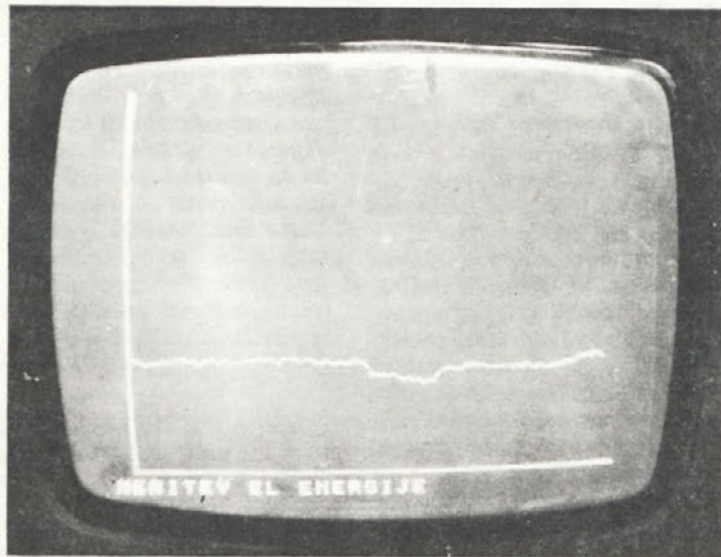
Naloga take čistilne naprave je nevtralizirati odtočno vodo, ki prihaja iz barvarne in oplemenitilnice. Ta čistilna naprava ima še eno nalogo. V bazenu za sedimentacijo se barvila posejajo na dno, zadrže se kosmiči volne in sintetične ter drugi drobni odpadki, ki jih filter ni zadržal. Del barvil se ne poseje, ampak gre v Krko, ki pa se proti mestu ne širijo, ampak že kmalu po izlivu sedejo na dno. Dolgo časa je ljudi vzburjalo pena, ki pa jo lovilec pene že zadrži.

V izgradnji je projekt centralne čistilne naprave v Ločni. Na to čistilno napravo bo priključena vsa Novoteksova odpadna voda. Ta druga faza čiščenja bo barvila razbarvala, vodo biološko očistila in uničila peno.

S centralno čistilno napravo verjetno ne bomo rešili prav vseh problemov. Skorajda nerešljiv problem je rast alg in „cvetenje“ Krke.

S. D.

„Jožef Štefan“ meri električne nihaje

Vsi vemo, da pri nas in v svetu primanjkuje energetskih virov. V času energetske krize smo tudi v naši DO uvedli akcijo za racionalnejše izkoriščanje električne energije.

Prvi korak v tej smeri želimo narediti z odvzemom električne energije čim bolj enakomerno, kajti enakomerno odvzeta energija je najcenejša. Zelo draga električna energija pa je takrat, kadar s porabo zelo nihamo, oziroma kadar imamo zelo visoko „konico“, kot temu pravimo strokovno.

Zavzemamo se in želimo, da bi bil odzem čim enakomer-

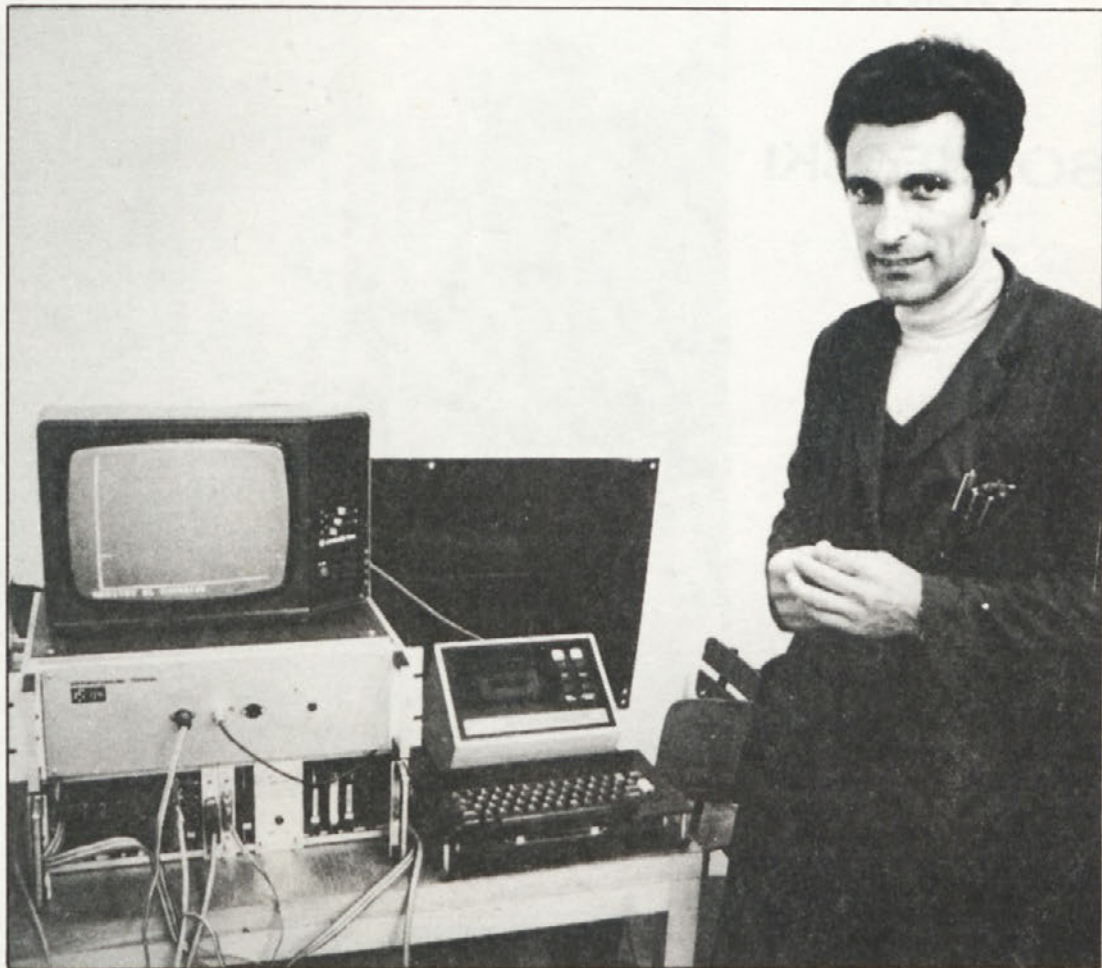
nejši in energija čim cenejša. Ker pa tega nihanja v električnem omrežju ne moremo spremljati z prostim očesom, smo povabili k sodelovanju strokovnjake z Inštituta Jožef Štefan iz Ljubljane.

Ustanova, ki ima ustrezne elektronske instrumente (računalniške terminale s procesorjem), je pri nas 17. 9. 1979 namestila te instrumente z namenom, da opravi meritve nihajočega odvzema električne energije. To eksperimentalno merjenje bo trajalo mesec dni. Na osnovi opravljenih meritev bodo napra-

vili strokovnjaki ekonomski izračun, ki bo pokazal upravičenost nabave take aparature, ki bi stalno skrbela za enakomeren odzem električne energije. Naprava stane 1.200.000 din, vendar pa bi nam po predvidevanjih vsak mesec prihranila 70.000 do 80.000 din. Strošek nabave take naprave se bi povrnil prej kot v dveh letih.

Sklepi DS TOZD TKANINA nas s svojimi varčevalnimi ukrepi obvezujejo, da tudi mi naredimo korak k racionalnejši porabi električne energije.

MILAN JAKŠE

(Internationale Textilmaschinen - Ausstellung). Je največja razstava vseh tekstilnih strojev na svetu, ki je vsake štiri leta v enem od mest v Evropi. Le tos je bila od 2. do 11. oktobra 1979 v Hannoveru v Nemčiji. Namen razstave je prikazati najnovjše in najbolj izpopolnjene, najbolj avtomatizirane tekstilne stroje, ki jih lahko nudijo in izdelajo tovarne tekstilnih strojev na svetu. Ogledati si tako razstavo je za vsakega tekstilca veliko doživetje, zato je naša tovarna tudi letos omogočila ogled ITMA 79 nekaterim strokovnim delavcem. Med udeleženci za ogled ITMA 79 sva bila iz tkalnice določena Matija Kramar in Alojz Hrastar. Zadolžena sva bila, da si ogledava najnovjše dosežke na področju tkalskih strojev in po ogledu narediva poročilo.

V ponedeljek, 1. oktobra, sva odleteli z letališča Ma ribor z enourno zamudo v Hanover. Moram napisati, da je JAT zelo nesolidno podjetje, saj pušča potnike čakati od ene do devetnajst ur na letališču brez vsakega obvestila, zakaj

pride do zastojev. To se nam je pripetilo pri vrnitvi v domovino, ko sva na letališču Hannover čakala JATOVO letalo enajst ur. Pustimo JAT in raje nekaj o Hannoveru. Mesto ima 500.000 prebivalcev, je na severu Nemčije, lepo urejeno in ima mednarodni razstavni prostor, približno tako velik, kot je pri bližnjem tako velik, kot je pri

ITMA 79
ITMA 79
ITMA 79
ITMA 79

nas v Zagrebu. Na tem prostoru se zvrsti vsako leto deset sejmov. To se občuti tudi v mestu, saj vidiš ljudi z vseh koncev sveta. Ker je zelo veliko obiskovalcev, ponavadi zmanjka prostora v hotelih.

Tako je bilo tudi z nama. Soba sva dobila v privatni hiši v predmestju. Moram povedati, da sva bila lepo sprejeta in tudi sobi sta bili lepo urejeni.

V torek, 2. oktobra, je bila otvoritev ITMA 79. Sami otvoritvi nisva prisostvovala, sva pa takoj začela z ogledom.

Tkalski stroji so bili razstavljeni v treh paviljonih. V istih paviljonih so bile razstavljene tudi vse „tensilije“ in razni drugi pripomočki za tkalnice.

Najprej sva si ogledala tkalske stroje. Zanimalo naju je, kaj razstavljajo zelo znane tovarne tkalskih strojev, kot so:

SULZER, RUETI, SAURER, DORNIER itd. Moram povedati, da je razstavljalo statve 16 različnih firm. Statve so bile različnih tipov in za tkanje različnih materialov - z različnimi načini tkanja. V tkanju volne in mešanice sintetika - volna sva največji napredek opazila pri firmi SAURER - Duederichs - 400. Ta tip stroja bi nam tudi najbolj ustrezal pri današnji proizvodnji.

Samo nekoliko podatkov: hitrost 325 votkov na minuto - širina v grebenu 205 cm; 4 - 6 barv, v votku 22 listov.

Tkalski stroji so zelo izpopolnjeni, dosegajo velike hitrosti od 500 - 600 obratov na minuto pri tkanju bombaža in sintetike. Vnašanje votka je na več načinov od klasičnega s čolnički, trakovi, palicami, projektili, z zrakom, vodo itd.

- Dvig listov je z ekscentri in z listovkami. I.
- Listovke so zelo izpopolnjene, dosegajo velike hitrosti.

- Zanimala sva se tudi za strojčke za privezovanje osnov za razne vozičke za transport.

- Pri „tensilijah“ sva pri firmi EGELHAAF videla nove liste z lučalicami, ki istočasno služijo kot lamele.

- Še bi lahko opisoval posamezne stroje „tensilije“. Na koncu lahko rečeva, da sva na ITMA 79 videla zelo veliko novega in da bo to nama zelo koristilo pri nadaljnjem delu.

ALOJZ HRASTAR

OBISK V SOVJETSKI ZVEZI

Člani naše delegacije s sovjetskimi gostitelji v Voroshilovgradu.

Na povabilo tekstilcev tekstilne tovarne Voroshilovgrad je 4. septembra odpotovala štiričlanska delegacija delovne organizacije Novoteks v Sovjetsko zvezo. S tem smo hkrati vrnili obisk tekstilcem iz Voroshilovgrada.

V sredo smo prišli v Moskvo, kjer nas je sprejela načelnica

oddelka za mednarodne odnose tekstilcev pri sindikatu SZ in

predsednica sindikata tekstilne tovarne Voroshilovgrad. Ob tej

Delovni utrip priprave

Predstaviti utrip in delo neke delovne enote je težko. Še težje je zjeti vsa hotenja, zagnanost, požrtvovanje, težke in radostne trenutke ljudi, ki so pripomogli k temu, da je danes delovna enota takšna, kot je. Pravzaprav je sleherni kg posukane preje zgodba zase in prav prijetno je prisluhniti starejšim delavkam, ko se spominjajo svojih začetkov izpred desetletij. Takrat je bilo delo edino merilo in tudi danes je tako, vsaj moralo bi biti.

Tako kot ostale delovne enote v naši tovarni, tudi priprava ni bila izvzeta pri razširitvi in modernizaciji. Povsem razumljivo, kajti nismo bili več zadovoljni s kakršnokoli kvaliteto, posebno takrat ne, ko smo bili v prodajalni v vlogi potrošnika. Kvalitetnejše tkani

ne pa smo lahko izdelovali samo na modernejših strojih.

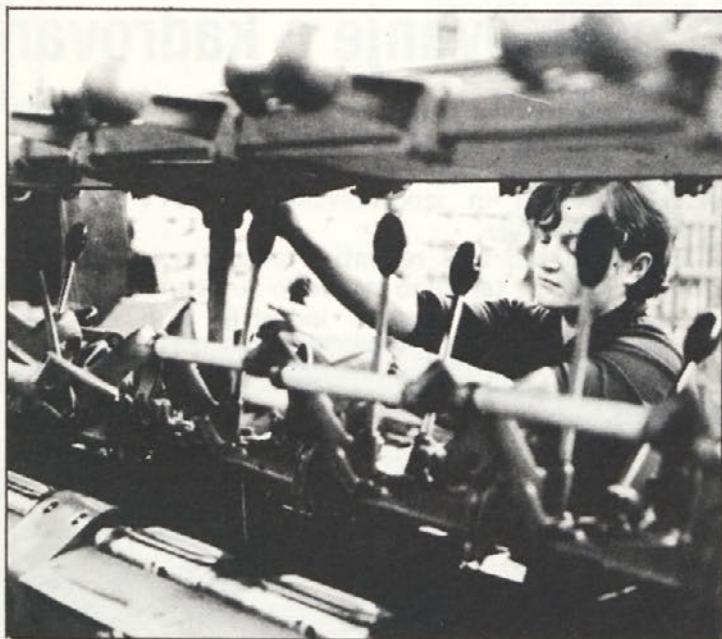
Sčasoma je bil zamenjan skoraj ves strojni park, ostalo je le še nekaj strojev, ki kljubujejo še danes, firmi Hammel in Schlafhorst pa smo v pripravi počasi zasledili že na vsakem koraku. Autoconer, dvostopenjsko sukanje, elektronsko čiščenje preje, to je postalo nekaj vsakdanjega in čedalje bolj domače je zvenelo.

Sprva nezaupljivi do novosti, smo kaj hitro odkrili vse prednosti novih strojev in vse manj težav je bilo s preusmerjanjem delavcev, s klasičnih strojev na predsukanje, dosukanje...

Danes se problemi pojavljajo drugje, toda zakaj pravzaprav ljudje vedno začinjamo pripoved s problemi.

O prvem polletju letošnjega leta lahko zapišemo, da je bilo uspešno tudi za našo delovno enoto. Plan proizvodnje je bil presežen, kvaliteto smo uspeli dvigniti nad planirano, tudi drugi kazalci uspešnosti so spodbudni. To pa tudi pomeni, da se zavedamo, kakšne so naše dolžnosti in da je vendarle delo spet tisto, ki kroji našo usodo. Vsaj velika večina se tega zaveda.

Se veda so tudi problemi, vsi jih imamo in povsod po svetu jih poznajo, toda mi jih rešujemo na bolj človeški, na samo-

upravni način. Dogovarjamo se, poskušamo najti skupen jezik in najboljšo rešitev. Zdaj nas teži pomanjkanje delovne sile zdaj velika odsotnost zaradi bolniške in dopustov, pa pomanjkanje materiala, okvara stroja, stanovanje, prevoz. Skratka: vedno dovolj skrbi in vedno dovolj moči, da vse to družno premostimo. Nekateri ostajamo, drugi odhajajo, novi že trkajo na vrata. Spet je delo tisto, ki nas združuje, ki nas navdaja z zaupanjem, in srečni smo, če nam uspe.

Vsi pač hitimo. Tudi v pripravi, kajti tam je zastalo vreteno, treba je pregledati zavoje, nastaviti čistilce, poravnati zavoje, previti prejo, natanovati osnovo, pripraviti vzorce pa pokaditi cigareto in reči besedico, dve o minulem, o bodočem, o meni, o tebi.

Nato je treba kreniti dalje. Zakaj tudi v bodoče se bodo ob vsakem kilogramu posukane preje prepletale številne nitke zmag in porazov.

A. ŽIŽEK
I. ŠPEHAR

OBISK V SOVJETSKI ZVEZI

priložnosti smo spoznali madžarsko delegacijo, ki je bila sestavljena iz samih delavk; te delavke bodo namreč mesec dni delale v SZ, torej gre za izmenjavo delavcev.

V četrtek smo prišli v Vorosilovgrad, kjer smo si najprej ogledali kulturnozgodovinske znamenitosti mesta. Poudarek je dan oktobrski revoluciji in drugi svetovni vojni. Zelo velik pomen se daje Mladi gardi – podobni organizaciji, kot je pri nas SKOJ. Zvečer je direktor tekstilne tovarne priredil sprejem. V zdravici obeh delegacij je bil dan poudarek na sodelovanje, mir, enakopravnost in

poglabljanje medsebojnih stikov.

Naslednji dan smo si ogledali tekstilno tovarno Vorosilovgrad. Posebno nas je presenetil sprejem v vsaki enoti tovarne: povsod so nas sprejeli s toplino in cvetjem. Njihov proizvodni program je drugačen od našega, proizvajajo trikotažo. Zelo dobro imajo organiziran tehnološki proces, nikjer nisem videl nobenih „kupov“, čistoča enot je na zelo visokem nivoju. Iz razgovora, ki smo ga imeli v tovarni, smo spoznali, da je tovarna med najboljšimi trikotažerji v SZ. Spoznali smo tudi delovanje njihovih DPO, način rekreacije zaposlenih (vsak dan imajo obvezno telovadbo med delovnim časom), način proizvodnega tekmovanja (posameznikov, enot, tovarn), itd. Ob tej priložnosti smo tovarni podelili plaketo delovne organizacije Novoteks, partijski organizaciji pa lik tov. Tita.

Popoldan smo si ogledali osnovno šolo, katere pokrovitelj je tekstilna tovarna Vorosilovgrad. Pionirji so nas sprejeli s cvetjem in pionirskimi ruticami. Predali smo jim pionirsko kapo in ruto in na ta način

simbolično navezali stike z osnovno šolo Bršljin. Zanimiv je bil obisk v otroškem vrtcu tovarne, kjer zdravnik vsak dan pregleda otroka ob sprejemu v vrtec in odhodu domov, kjer stanujejo delavke tovarne. Zvečer smo si ogledali cirkus. Zelo zanimiv in pester program smo imeli ta dan.

V soboto so nam predstavili pokrajino Donbaz, 100 km južno od Vorosilovgrada. Bili smo v kraju Krasnaja Don, kjer smo si ogledali muzej in položili cvetje k spomeniku žrtvam iz 2. svetovne vojne. Popoldan smo si ogledali rudarsko mesto Rovenki. Med drugim smo si ogledali muzej revolucije, kjer so nam pokazali celico smrti in zvočno predstavitev dogajanja v njej. Ob doživetju tega človeka kar stisne pri srcu. Nato smo položili cvetje k spomeniku žrtvam iz 2. svetovne vojne. Nasploh je pri njih običaj, da ljudje prinašajo cvetje k spomenikom, posebno še mladoporočenci.

Zvečer smo imeli družabni večer, na katerem je bil tudi podpredsednik mesta Rovenki, naš gostitelj.

V nedeljo smo se vrnili v Moskvo, kjer smo si zvečer

ogledali znamenito predstavo ob 60-letnici sovjetskega cirkusa.

V ponedeljek smo si ogledali Kremelj, muzej, v katerem je bil prikazan Napoleonov pohod na Moskvo. Popoldan nas je sprejela predsednica sindikata tekstilne industrije SZ. Pogovarjali smo se o naših vtisih, možnostih nadaljnje sodelovanja tekstilcev. Naša delegacija je predlagala pobratenje naše delovne organizacije in tekstilne tovarne Vorosilovgrad in izmenjavo delavcev, predvsem kreatorjev, dessenaterjev in tkalcev. S tem je bil naš obisk v SZ zaključen. Vendar moramo dodati še nekatera opažanja:

v mestih je promet dobro urejen (4 do 5-pasovne ceste); njihov zajtrk je obilen (skoraj tolikšen kot kosilo); tekmovanja imajo organizirana med tovarnami, hoteli, itd.; dajejo velik pomen cvetju; cene so formirane po okrožjih, ipd.

Ocenjujemo, da je bil obisk koristen, posebno še za navezovanje nadaljnjih stikov v smislu dogovorov med SR Ukrajino in SR Slovenijo.

MARJAN SOMRAK

Posvetovanje o kadrovanju in izobraževanju v OZD

V septembru sta Splošno združenje tekstilne industrije Slovenije in Posebna izobraževalna skupnost za tekstilno stroko Slovenije organizirala strokovno posvetovanje o vlogi kadrovske in izobraževalne službe v tekstilni industriji Slovenije.

Podani so bili trije referati s temami o usmerjenem izobraževanju za tekstilno stroko, o strukturi zaposlenih in izobraževanju v tekstilni industriji in o izvajanju nekaterih nalog na področju kadrovske politike

Seznanjeni smo bili, da so vzgojnoizobraževalni programi za pridobitev srednje, višje in visoke izobrazbe za tekstilno stroko že izdelani, niso pa še izdelani programi za pridobitev delovne zmožnosti za opravljanje enostavnih del in nalog in programi za opravljanje manj zahtevnih del.

Veliko je bilo razprav o kvalifikacijski strukturi zaposlenih v tekstilni industriji, ki še daleč ne ustreza normativom o razvitih industrijskih državah. Da bi dosegli planska razmerja v kvalifikacijski strukturi zaposlenih, združujejo delavci tekstilne industrije znatna sredstva za delo tekstilnih in drugih šol, ki zanje izobražujejo kadre. Za izobraževanje delavcev z ozkimi profili skrbijo v glavnem OZD same oziroma priučujejo nove delavce za enostavna in manj zahtevna dela. Za izobraževanje delavcev za poklice širokih profilov, tehnikov in inženirjev pa imamo v Sloveniji 11 centrov s skupno 16 verificiranimi tekstilnimi šolami. Vendar imajo samo konfeksionarji zagotovljen dokaj reden pritok strokovnih kadrov, medtem ko metražerji že krepko občutijo premajhen interes mladine za izobraževanje za tekstilne poklice. Razen tega pa se pri tekstilnem strokovnem kadru kaže vedno močnejša tendenca po dopolnilnem izobraževanju v tistih smereh, ki jim omogočajo prehod v druge veje gospodarstva ali pa v neproizvodno sfero.

Rešitev tega problema je možna z večjim sodelovanjem delovnih organizacij s poklicnimi usmerjevalci in šolami, ter s poudarjenim kadrovskim vidikom štipendiranja, kar bo omogočeno z novim družbenim dogovorom o štipendijski politiki v SR Sloveniji, ki je že v fazi sprejemanja. Kadrovske štipendije bodo temeljna oblika štipendiranja in jo bodo udeleženci dogovora in samoupravnega sporazuma sistematično razvijali in uveljavljali.

V razpravi je tudi nov samoupravni sporazum o štipendiranju, ki prinaša novosti na področju kadrovskih štipendij:

Sedanji predlog samoupravnega sporazuma predvideva za določanje višine kadrovske štipendije samo kriterije učnega uspeha. Po novem je za učni uspeh predvideno večje število točk za vse kategorije po učnem uspehu s tem, da je boljši uspeh še bolje stimuliran kot doslej.

Sedanji predlog ne vsebuje več kriterija „hitrosti študija“. Zaradi spremenjenega režima študija, ko je sprotost študija pogoj za vpis v naslednji letnik, taka stimulacija ni več potrebna.

Prav tako v sedanjem predlogu ni več predvidena možnost, da bi štipenditorji v manj razvitih občinah povečevali kadrovske štipendije z dohodkom.

Novi predlog samoupravnega sporazuma sicer še vedno predvideva možnost dodatka za deficitarne poklice, vendar o njih odločajo in jih opredeljujejo sami udeleženci samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občinah, ki vsako leto pred razpisom kadrovskih štipendij opredeli tiste poklice, za katere bodo štipenditorji lahko priznali take dohodke.

Medtem ko se po sedanjem samoupravnem sporazumu v prvih letnikih srednjih, višjih in visokih šol upošteva uspeh preteklega šolskega leta, novi predlog predvideva, da je v vseh

prvih letnikih kadrovska štipendija enotna.

Predlog tudi predvideva, da se tistemu štipendistu, ki predčasno uspešno konča študij, izplača štipendija kot enkratna nagrada za ves čas, ki bi mu pripadala po pogodbi. Taka rešitev spodbuja štipendista k uspešnejšemu študiju in pomeni zanj za vloženi trud primerno priznanje.

V skladu s kadrovskimi potrebami združenega dela bodo udeleženci sporazuma skrbeli za izpolnjevanje kriterijev in meril štipendiranja.

ANICA SMERDU

Uvajanje v delo.

Režijski delavci pri strojih

Morda je prav tekmovanje „najboljši delavec in enota“, ki je bilo organizirano na pobudo sindikata TOZD TKANINA v septembru, vplivalo na to, da so se

režijski delavci v predilnici dogovorili, da bodo delali na strojih ob sobotah ponoči. S tem so navdušili tudi ostale delavce, da so se množično vključili v to tekmovanje.

Tako je v septembru vsako soboto prišla delat več kot polovica „režijcev“

Lahko rečem, da so dosegli lepe uspehe, saj so ne glede na to, da že dolgo niso delali, na strojih, norme presegli in še kvaliteto so delali; na strojih pa ni bilo nobenih okvar. Po izjavah „režijcev“ se norme ne morejo dosežati in presegati kar same od sebe, temveč je potrebno vložiti veliko truda.

Akcija ima v enoti zelo pozitiven odmev, zato mislim, da ni bila enkratna, temveč bo od časa do časa zajela še širši krog „režijcev“, s tem pa delo dobiva večjo veljavo.

Mislim, da moramo še enkrat pozdraviti akcijo naših „režijcev“. Ne bom poudarjal, kaj za nas to pomeni, vem le, da ne čutimo, da smo sami. Jez med nami za stroji in „režijci“ je podrt, pa čeprav je bil prej umetno ustvarjen.

BLAŽIČ ALOJZ

NNNP

Sklepna vaja akcije NIČ NAS NE SME PRESE NETITI, ki smo jo izvedli v NOVOTEKSU 29. septembra, je po ocenah izredno dobro uspela.

Še posebej velja to za pripravljenost sodelovati na vaji.

Vsi smo se zavedali, da je vaja učinkovita priprava na tisto, kar se lahko zgodi vsak dan.

Večina sodelujočih si je pridobila bogate izkušnje, ki jih bo znala tedaj ko bi šlo zares, tudi koristno uporabiti.

Vaja pa je uspela tudi zato, ker je opozorila na nekatere drobne pomanjkljivosti.

Preverjali smo naš obrambno varnostni sistem

Industrije obutve težje poškodovani in da je izbruhnil večji požar. Da se ta čimprej pogasi, je potrebna pomoč gasilcev sosednjih delovnih organizacij. Naš štab CZ je takoj odredil, da na mesto požara odide dežurna gasilska ekipa z ekipo za prvo pomoč. Varovanje domačih objektov je prevzela rezervna gasilska ekipa, ki se je ponovno zbrala.

Gasilci, ki so odšli v Industrijo obutve, so z domačo gasilsko ekipo in ekipami sosednjih delovnih organizacij in krajevne skupnosti požar kmalu pogasili.

Pri gašenju je bil en gasilec „poškodovan“. Tudi tu je nudila prvo pomoč naša ekipa prve pomoči. Ekipa prve pomoči Industrije obutve in krajevne skupnosti so nudile pomoč ostalim „poškodovancem“ pri bombardiranju.

Štab CZ je ugotovil, da je od bombardiranja „porušeno“ stopnišče, ki vodi v obratno konfekcijo.

Odredil je mobilizacijo tehnično reševalne enote, ki naj bi očistila stopnišče ter uredila dohod v delovne prostore. V času, ko se je enota zbirala, je prispel ukaz občinskega vodstva SLO, da takoj pričnemo s preselitvijo konfekcijskih strojev na določeno mesto, ki je odrejeno po obrambnem načrtu. Vodstvo tehnično reševalne enote je takoj izdelalo načrt, preselitev strojev iz delno porušenega objekta

Med vajo je delovala tudi informativna služba. Že ob 10. uri so bile izdane prve novice, prek katerih so bili delavci obveščeni o trenutnem stanju, evakuaciji otroškega vrta in delovanju civilne in narodne zaščite. Po končani vaji je bila izdana še druga številka Novic, v katerih je dopisnik obvestil delavce o uspehu celotne vaje.

Že v začetku vaje so komiteji imenovali posebne opazovalce, ki so kontrolirali delo posameznih enot.

Splošna kontrola terena z RBK ekipo.

Preverjali smo naš obrambno - varnostni sistem

evakuirati otroški vrtec v bližino Ždinje vasi.

Takoj sta bila odredjena dva tovornjaka, osebje otroškega vrtca pa je organiziralo vse potrebno za umik otrok in njihovo dobro počutje na kraju, kamor je bila odredjena evakuacija. Poskrbljeno je bilo vse, da so se otroci kljub dežju, ki je rahlo rosil, dobro počutili. Kraj, kamor je bila odredjena evakuacija, so zavarovali člani NZ. Za zdravje otrok je bilo poskrbljeno, saj jih je spremljala članica ekipe za prvo pomoč s potrebno opremo. Tudi za zabavo otrok ni bilo pozabljeno. S seboj so vzeli potrebne igrače, zabaval pa jih je tudi član enote za vzdrževanje reda, ki jim je pripovedoval zgodbe iz obdobja NOB. Otroke je spremljalo tudi nekaj mamic, ki so pohvalile organizacijo evakuacije.

Medtem so načelniki narodne zaščite izvedli mobilizacijo jedra NZ. Zavarovali so objekte delovne organizacije in tako nepoklicanim preprečili dostop do njih. Z NZ je bil pojačan nadzor pri glavnem dohodu v delovno organizacijo.

Po alarmu — umik v zaklonišče.

Otroški vrtec je bil evakuiran.

Gasilci med gašenjem.

Preverjali smo naš obrambno – varnostni sistem

Tudi v delovnih enotah so člani NZ skrbeli za red in varnost delavcev.

Ekipa enote prve pomoči je bila v pripravnem stanju. V tem času so izdelali načrt, kako bodo delali v primeru potrebe, in preverjali znanje nudenja prve pomoči.

Medtem je štab CZ, ki je imel svoj sedež v pritličju upravne stavbe, odredil mobilizacijo gasilske, nato pa tudi RBK enote.

Komaj so se mobilizirani gasilci opremili, so bili obveščeni, da je na ostrešju kotlarne in predilnice izbruhnil požar. Gasilci so zelo hitro prišli na kraj požara ter pričeli z gašenjem. Aktivirali so gasilno brizgalno, ki je stalno nameščene v črpalnici. Gasili so tudi iz hidranta. Požar je bil hitro

omejen in pogašen. Pri gasilski akciji je sodelovala tudi ekipa prve pomoči.

Vodja gasilske ekipe je odredil 5-člansko dežurno ekipo, ostale gasilce pa odpustil z naročilom, da se po potrebi takoj javijo v gasilski orodjarni. Tudi vodja RBK enote je odredil dežurno izvidniško RBK ekipo, ki je bila v popolni opremi pripravljena na delovanje.

Ob 9,30 je bil javljen požar v oplemenitilnici. Zopet so bili gasilci takoj na mestu požara. Pogasili so ga z gasilnimi aparati. Pri požaru sta bili poškodovani dve osebi. Ekipa prve pomoči je prišla takoj za gasilci

Štab civilne zaščite med zasedanjem.

Preverjali smo naš obrambno varnostni sistem

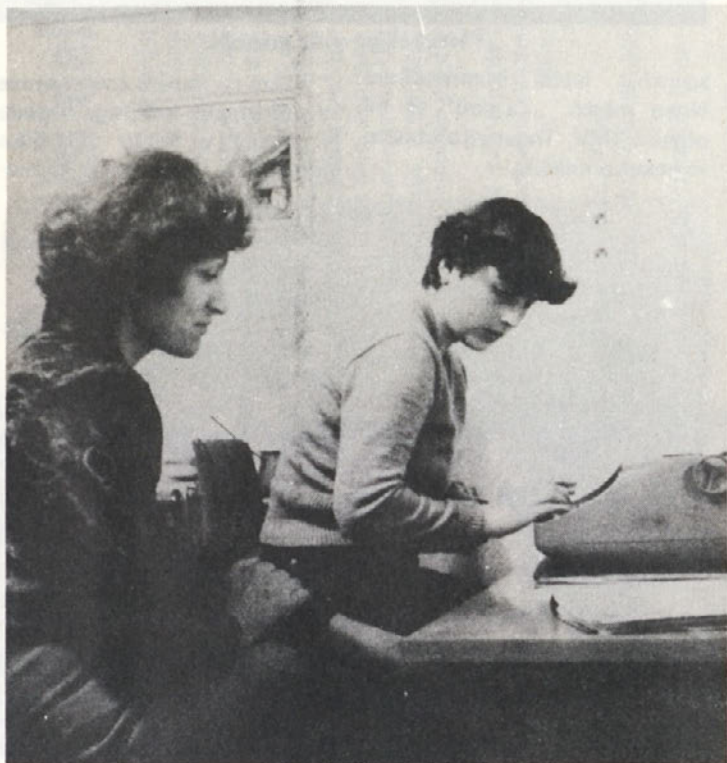

Ekipe prve pomoči v akciji.

nega detektorja so ugotovili zastrupitev ozemlja pod menzo. Takoj so zastrupljeno ozemlje označili z zastavicami in se

pripravili na razstrupljanje.

Med tem je štab CZ krajevne skupnosti Bršljin sporočil našemu štabu CZ, da so objekti

Pisanje novic med vajo NNNP.

Preverjali smo naš obrambno - varnostni sistem

Otroški vrtec med evakuacijo.

Uresničevanje družbene samozastite oziroma podružbljanje naše varnosti je zahteva današnjega časa. To dejstvo je bilo vodilo, da se je v naši republici izvedla široka obrambna akcija pod geslom **NIČ NAS NE SME PRESENETITI**. O tej široko zasnovani akciji, ki jo je sprožila republiška konferenca SZDL, smo veliko slišali in brali. V obrambno akcijo se je vključila tudi naša delovna organizacija.

Takoj po prejemu obvestila štaba civilne zaščite krajevne skupnosti Bršljin o nevarnosti sovražnega zračnega napada na Novo mesto so se sestali koordinacijski komitee ter komiteji temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb. Proučili so situacijo ter sklenili, da se takoj mobilizira štab za civilno zaščito ter enoti za vzdrževanje reda in prve pomoči. Po potrebi pa naj štab CZ izvede tudi mobilizacijo ostalih enot CZ. Zaradi nevarnosti zračnega napada je bila odre-

jena evakuacija našega otroškega vrtca. Načelnik narodne zaščite je dobil nalogo, da mobilizira jedro narodne zaščite, ki naj zavaruje tovarniške objekte ter opravlja druge naloge varovanja ljudi in premoženja delovne organizacije.

Načelnik štaba je sklical vodje vseh šestih specializiranih enot CZ, ki so se hitro zbrali na določenem mestu. Ko so se seznanili s situacijo, je vodja obveščevalne enote sklical kurirje, ki so bili v tem času na delu. Dvema kurirjema je dal nalogo mobilizirati člane enote za vzdrževanje reda in prve pomoči, ki so bili tudi na delu. Enoti sta se takoj zbrali na zbornih mestih. V skladišču sta prevzeli potreben material in se takoj opremili. Enota za vzdrževanje reda je dobila nalogo

Objekte so varovali člani narodne zaščite.

Preverjali smo naš obrambno varnostni sistem

Po končani vaji so se ponovno sestali komiteji in analizirali potek vaje. Na sestanku komitejev so bile tudi vodje enot CZ in NZ ter opazovalci.

V analizi so iz poročil opazovalcev, štaba CZ, vodij enot CZ in načelnika NZ ugotovili, da je vaja potekala v redu. Člani CZ in NZ so svoje naloge v glavnem opravili dobro. Tudi umik v zaklonišča je bil opravljen zadovoljivo, lahko pa bi bil hitrejši.

Pri izvajanju posameznih nalog so se pokazale manjše pomanjkljivosti, ki pa niso bistveno vplivale na potek vaje. Za odpravo napak sta bila zadolžena vodstvo civilne zaščite in strokovna služba.

Tudi analiza vaje NNNP 79 v krajevni skupnosti je ugotovila, da so delovne organizacije in krajski dobro pripravljeni in so v primeru potrebe sposobni organizirano in učinkovito delovati.

Preverjali smo naš obrambno – varnostni sistem

Posvet ekipe prve pomoči.

v oplemenitilnico, da bi poškodovanim takoj nudila prvo pomoč.

Ker je bila ena oseba težje ranjena (zlom hrbtenice), so jo, pravilno oskrbljeno, odpeljali v zasilno bolnico.

Občinska opazovalna ekipa je javila nevarnost zračnega napada. Ekipa za alarmiranje je delavce opozorila na nevarnost s tovarniško sireno, vključila pa je tudi obratne sirene. Vsi delavci so se takoj in disciplinirano umaknili v zasilna zaklonišča. Pri umiku v zaklonišča so sodelovali člani NZ in enote za vzdrževanje reda. Vodja enote za prvo pomoč je odredil za vsako zaklonišče tudi nekaj članov enote, ki bi po potrebi nudili prvo pomoč. Med napadom sovražnih letal je opazovalna ekipa CZ javila, da so

sovražna letala bombardirala Novo mesto. „Za deti“ so bili objekti IMV, Industrija obutve in naša konfekcija.

Takoj po danem znaku sirene za prenehanje zračnega napada je stopila v akcijo izvidniška ekipa RBK. S pomočjo kemič-

Ekipa prve pomoči na terenu, napadenem z RBK sredstvi.

Najboljši delavec in enota

Slavka Mrkšič (autoconer)

Janez Brulc (pranje)

OO sindikata v temeljni organizaciji Tkanina je v sklopu športnega dneva delovne organizacije Novoteks organizirala proizvodno tekmovanje v septembru. Namen tekmovanja je bil, da se vse zaposlene še bolj zainteresira za čim bolj kvaliteto in količinsko delo. Z organizacijo tega tekmovanja se OO sindikata vključuje v stabilizacijski program temeljne organizacije Tkanina.

Tekmovanje je bilo organizirano za posameznike in enote. V tekmovanje se je lahko vključil vsak, ki

- je bil na delu 19 dni,
- ni kršil tehnološkega postopka,
- ni zamujal, zapuščal delovnega mesta,
- ni imel neopravičenega izostanka,
- je dosegal normo 105 % in kvaliteto 3,
- ni delal ostalih disciplinskih prekrškov.

Konec septembra je komisija za propozicijo, razširjena s

predstavniki enot, pregledala rezultate in na osnovi pravil razdelila nagrade naslednjim delavcem:

2.000 din: Ban Ani, Udovič Cirili, Luzar Mariji, Pezelj Fani, Hočvar Rozi.

1.500 din: Mohorju Martinu, Glihi Leopoldu, Žiri Martinu, Novaku Jožetu, Miklič Karolini, Mrkšič Slavki, Kroni Martini, Salmič Ani, Hočvar Rezki, Bukovec Metodi, Brulcu Janezu, Mikaču Vladu, Bogolinu Slavku, Kozjanu Martinu, Cukutu Vladu, Cimermančiču Jožetu, Hočvarju Jaru, Kočič Suadi.

1.000 din: Turk Marjeti, Vidmar Ani, Bajc Fani, Turk Tilki, Miklič Mariji.

750 din: Šprajcar Angeli, Patetu Antonu, Paderšič Rezki, Slak Pavli, Seničar Anici, Novak Mariji I, Vidic Nadi, Čukajne Jožefi.

Najboljša enota je predilnica. Čestitamo jim!

MARJAN SOMRAK

Jože Novak (predpredenje)

Ana Ban (tkanje)

Avgust - praznik jubilentov

Vsako leto se zbero jubilanti dela v avgustu, ki sicer zavoljo letnih dopustov ni najbolj primeren, je pa ta mesec nad vse pomemben za našo delovno organizacijo.

15. avgusta 1947 je bila ustanovljena tekstilna tovarna Novo mesto, ki se je pozneje preimenovala v NOVOTEKS, tekstilno tovarno Novo mesto. Pomemben je tudi datum 30. avgust 1950, ko so delavci

Novoteksa med prvimi delovnimi organizacijami sprejeli načela samoupravljanja. Prav zaradi teh dveh datumov praznujejo v Novoteksu avgusta tudi delavci, ki so dosegli 10, 20 ali 30-letnico dela.

Letos so se delavci Novoteksa odločili za spremembo pravilnika, s katerim se upošteva vsa delovna doba, ne oziraje na to, kje je delavec združen

delo. Prav zaradi te spremembe je bilo letos izredno veliko število jubilentov, tako da nismo mogli organizirati centralne proslave, ker enostavno tako velikega prostora v Novem mestu, razen športne dvorane, ni. Zato so bile organizirane proslave po TOZD in v DSSS. Po predhodnem dogovoru in usklajevanju datumov smo se dogovorili, da letošnje praznovanje organiziramo delovno, podelitev priznanj pa pod istimi pogoji izven delovnega časa.

Tako so bile proslave:

11. avgusta (sobota) ob 8 uri v TOZD KONFEKCIJA II.: 35 jubilentov,

11. avgusta (sobota) ob 10 uri v TOZD PREDILNICA: 110 jubilentov,

15. avgusta (sreda) ob 14 uri v TOZD KONFEKCIJA I.: 45 jubilentov,

ČESTITKA
MARJANU SOMRAKU
čestitamo za uspešno opravljeno diplomu na 1. stopnji Visoke šole za organizacijo dela v Kranju.

SODELAVCI

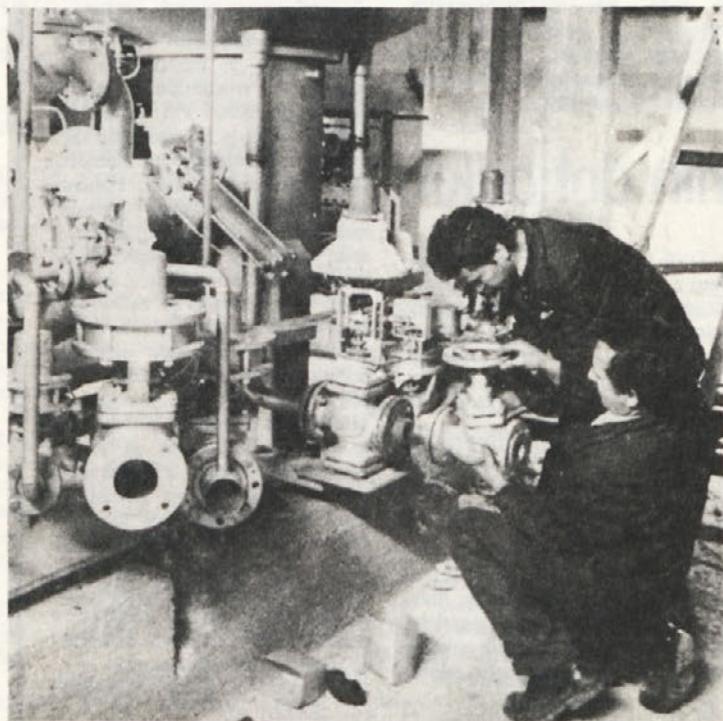
18. avgusta (sobota) ob 8 uri v TOZD TKANINA: 308 jubilentov,

19. avgusta (nedelja) ob 10 uri v TOZD KONFEKCIJA III.: 44 jubilentov,

22. avgusta (sreda) ob 14 uri, DSSS: 124 jubilentov,

25. avgusta (sobota) ob 10 uri, TOZD TRGOVINA: 31 jubilentov.

Ob tem kratkem poročilu o praznovanju praznika jubilentov še enkrat iskreno čestitamo in se zahvaljujemo vsem, ki so s svojim delom prispevali k rasti in ugledu naše delovne organizacije.

Montaža barvnega aparata.

Odmev na proizvodno tekmovanje

Tekmovanje za kg bi lahko označili kot pomanjkljivo, če ne bi vsebovalo tudi kvaliteto in disciplino. Bilo je tudi nekaj takšnih, ki so menili, da iz tekmovanja ne bo nič, vendar pa so pri sebi mislili, da se s plača potruditi. Poudariti moram zavzetost večine zaposlenih v predilnici, kar se je pokazalo v večji storilnosti, kvaliteti dela in disciplini. Menim, da bi tovrstna tekmovanja organizirali tudi v bodoče, ker so zelo koristna. Zavedati se moramo, da je in mora biti kvaliteto delo edini pogoj za doseganje boljših rezultatov dela, kar mora biti naša stalna naloga, poudarjam, nas vseh, ne samo nekaterih.

BLA ŽIČ ALOJZ

Pridobivanje in razporejanje celotnega prihodka

Z zakonom o združenem delu smo dobili celo vrsto novih izrazov, pojmov o pridobivanju in razporejanju celotnega prihodka. Vsi ti izrazi oziroma pojmi so zajeti v zakonu o združenem delu od 45. do 155. člena.

Zaradi precej obsežne razlage pojmov o pridobivanju in razporejanju celotnega prihodka sem se odločil na enostaven in preprost način razložiti zgradbo celotnega prihodka temeljne organizacije.

CELOTNI PRIHODEK TO

DOHODEK	POSLOVNI STROŠKI:
	1. MATERIALNI STROŠKI 2. AMORTIZACIJA
	OBVEZNOSTI
	1. OSEBNI DOHODEK 2. SREDSTVA SKUPNE PORABE
ČISTI DOHODEK	
AKUMULACIJA	
	1. SREDSTVA REZERV 2. SREDSTVA ZA RAZŠIRITEV MATERIALNIH OSNOV DELA

Iz tabele je razvidno, da temeljna organizacija pridobiva dohodek iz celotnega prihodka, to je s prodajo proizvodov in storitev po tržnih cenah (glej čl. 60 in 61 ZZD).

Celotni prihodek temeljne organizacije delimo na poslovne stroške in dohodek. Ko iz celotnega prihodka nadomestimo poslovne stroške, to je materialne stroške in amortiza-

cijo, ugotovimo dohodek.

Dohodek temeljne organizacije je tisti del celotnega prihodka, ki ostane temeljni organizaciji, ko smo nadomestili materialne stroške in amortizacijo.

Dohodek razporejamo na obveznosti in čisti dohodek.

Obveznosti, ki obremenijo dohodek so:

a) obveznosti do temeljne organizacije, ki opravlja delo na osnovi svobodne menjave dela (izobraževanje, znanost, kultura, zdravstvo, socialno varstvo);
b) obveznosti za socialno varstvo delavcev;

c) z zakonom določene obveznosti za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb (davek od dohodka);

d) zavarovalne premije;
e) izdatki za SLO in družbeno samozaščito;

f) obveznosti za delo skupnih služb, za temeljno organizacijo in delovno organizacijo;

g) drugi izdatki po zakonih in samoupravnih sporazumih itd.

Čisti dohodek temeljne organizacije je del dohodka, ki

ostane, ko smo iz njega izločili vse navedene obveznosti. Čisti dohodek razporejamo delavci temeljne organizacije:

- a) za osebne dohodke,
- b) za skupno porabo,
- c) za ustvarjanje in obnavljanje rezerv,
- d) za izboljšavo in razširitev materialnih osnov dela.

Akumulacija je del čistega dohodka, ko smo izločili sredstva za osebne dohodke in skupno porabo. To so sredstva rezerv in sredstva za razširitev materialnih osnov dela.

Temeljna organizacija med letom začasno ugotavlja in razporeja dohodek s periodičnimi obračuni. Ob teh obračunih krije temeljna organizacija akontacijo osebnih dohodkov ter začasno razporedi sredstva za skupno porabo, za rezerve in razširitev materialnih osnov dela. Dokončno razporedi temeljna organizacija sredstva čistega dohodka z zaključnim računom.

DARKO UREK, dipl. oec.

Razlike v osebnih dohodkih in posamezna razmerja med delovnimi nalagami in opravili predstavljajo eno najbolj občutljivih področij pri delitvi sredstev za osebne dohodke v naši samoupravni socialistični družbi. Tako kot povsod se tudi v naši delovni organizaciji pojavljajo te razlike, saj ravno v zadnjem času pri nas poteka proces usklajevanja ocen in del oziroma nalog. Ta problematika, ki je sedaj najbolj aktualna (menim, da je zajela slehernega zaposlenega delavca pri nas), je v teh mesecih gotovo dvignila temperaturo še za kakšno stopinjo.

Vse to me je spodbudilo, da napišem ta zapis in v njem spomin na že znane, sprejete in seveda tudi dogovorjene splošne ugotovitve ter obenem tudi nekaj osebnih razmišljanj.

Pri nas (za razliko od kapitalističnih držav in vzhodnoevropskih socialističnih držav, kjer določajo razlike in posamezna razmerja med delovnimi mesti oziroma delovnimi nalagami z različnimi pogodbami - v kapitalistični družbi jih sklepajo sindikati z delodajalci, v vzhodnoevropskih socialističnih družbah pa določa država) določajo razlike in posamezna razmerja delavci sami. Vrednostni sistem naše družbe je v tem, da daje vsakemu delavcu možnost, da na ta razmerja vpliva. Ta vrednota deluje pri vsakem posamezniku tako, da

presoja, katere razlike in razmerja so pravična in obratno. Vsak delavec vrednoti svoje delo v odnosu do svojih sodelavcev in delavcev v drugih organizacijah združenega dela. Ravno zaradi te primerjave so razlike pri nas bolj občutljive kot v kapitalističnih družbah, kjer vsi osebni dohodki niso javni. Prav prek te občutljivosti moramo gledati tudi na stimulativnost razlik.

Pri nas niso bile razlike v osebnih dohodkih nikoli izredno velike. Nekaj časa so razlike rasle, potem so padle, sedaj pa se zopet večajo. Če drži, da večje razlike

Razlike v osebnih dohodkih

vplivajo na večjo učinkovitost delovne organizacije, potem bodo imele tiste delovne organizacije, ki imajo večje razlike, v naslednjih letih večjo učinkovitost. Če pa se to ne bo zgodilo, pomeni, da velike razlike niso imele stimulativnega učinka. Seveda so lahko vzrok temu tudi drugi dejavniki. Težko je ugotoviti, v kolikšni meri je razlika 1 : 7 ali 1 : 5 za delovno organizacijo bolj stimulativna od razlike 1 : 3. (Pri nas je razmerje 1 : 3,9.)

Delavci v neposredni proizvodnji, ki imajo tudi nižje dohodke, menijo, da so razlike prevelike. Ker pa predstavljajo

delavci v neposredni proizvodnji večino, pomeni, da večina meni, da so razlike prevelike. Če lahko mnenja delavcev iz neposredne proizvodnje razumemo tako, velike razlike nimajo zaželenega učinka.

Iz česa izhaja ocena, da so razlike prevelike, je težko ugotoviti. Ali je to iz vrednot, ker socialistična družba teži za čim večjo enakostjo med ljudmi, ali je to zato, ker se posameznim kriterijem, ki vplivajo na višino osebnega dohodka, v različnih obdobjih pripisuje različna teža, na primer izobrazbi?

Tudi razni poklici, to je zaposleni z isto izobrazbo, prejemaajo v različnih organizacijah za enako delo zelo različne osebne dohodke. Razlike so tudi 50 % in večje. Težko je verjeti, da so takšne razlike nastale zaradi različnih delovnih prispevkov.

Vsekakor je problematika razlik v osebnih dohodkih zelo zapletena. To pa posebej še zato, ker, kot je zapisal naš velik politik, teoretik in komunist tov. Edvard Kardelj, „pogostoma preveč pavšalno določajo razne plafone za osebne dohodke, pri čemer niso prizadeti le tisti, ki z malo dela dobivajo sorazmerno visok osebni dohodek, pač pa pogosto ravno

tisti, katerih delo je odločilnega pomena za razvoj in napredek organizacije združenega dela.“

Kakor vidimo, bo potrebno še mnogo naporov, da bomo dosegli resnično pravično delitev sredstev za osebne dohodke. Pri tem moramo dosledno uresničiti sklepe lanskega srečanja samoupravljalcev v Kragujevcu, ki je bilo posvečeno predvsem temu vprašanju, načela zakona o združenem delu, stališča Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načela delitve po delu. Vsa ta načela, stališča in sklepi zahtevajo od vseh nas, da to izvajamo v vsakodnevni samoupravljalški praksi. Pomeni, da mora biti osebni dohodek rezultat delavčevega prispevka k delu, prispevek pa je odvisen od količine in kakovosti dela, upoštevajoč zlasti obseg in zahtevnost dela, uspešnost pri uporabi delovnih sredstev, pri delu dosežene prihranke, izrabo delovnega časa, odgovornost pri delu in pogoje, v katerih delavec dela. Gre vsekakor za dolgoročni proces in šele z uresničitvijo vseh teh načel in sklepov bomo lahko govorili o tem, da gre pri nas vsakemu delavcu osebni dohodek po rezultatih njegovega dela. Hkrati se bomo vsi aktivno in neposredno vključili kot aktivni subjekti v graditvi na ega sistema samoupravne socialistične demokracije.

BOJAN P.

Otrok naj varčuje

Pravilen odnos do denarja je vrednota, ki ima pomembno vlogo ne le v osebnem življenju vsakega posameznika, temveč je

Zakaj tako?

Bančni servis smo dovolj približali delavcu in občanu. Ne izkoriščajmo te ugodnosti v ekspozituri Temeljne dolenske banke samo ob izplačilu osebnih dohodkov, ampak razporedimo svoje denarne „zadeve“ enakomerno skozi ves mesec.

zelo pomembna tudi z narodno gospodarskega vidika. Nujno je torej, da privzgojimo pravilen odnos do denarja že najmlajšim. V tem procesu imajo pomembno vlogo tako starši kot pedagogi, še zlasti pa mentorji mladinskega varčevanja v šolskih hranilnicah.

Vsaka oblika varčevanja ima za družbo velik vzgojni socialni pomen. Še posebno velik je ta pomen za našo samoupravno

družbo, za katero je značilen dinamičen družbenoekonomski razvoj, ki nalaga tej družbi oblikovanje vedno novih dodatnih sredstev za naložbe. Zato je povsem naravno, da spoznanje o pomembnosti vseh oblik varčevanja prodira vse globlje v zavest slehernega delavca in občana.

Nagnjenost k varčevanju v vseh oblikah človeku ni prirojena, temveč si jo pridobi pod

vplivom svoje neposredne okolice in to že v rani mladosti. Prav zato je tako zelo pomembno za razvijanje nagnjenja k varčevanju mladega človeka, kakšen odnos do vseh oblik varčevanja imajo njegovi starši. Otrok, ki raste v družini, katera ima pozitiven odnos do varčevanja, bo praviloma tudi sam varčen in bo to svojo lastnost ohranil in razvijal vse življenje.

R. M.

Poročilo skupne disciplinske komisije

OD 29. 5. 1979
do 12. 9. 1979

Ukrep prenehanje delovnega razmerja je bil izrečen naslednjim kršiteljem delovne discipline:

1. Francu Rajerju, (1946), delavcu TOZD Tkanina, zaradi neopravičenih izostankov z dela 12 delovnih dni.
2. Jelki Pečjak, (1957), delavki NE TOZD Konfekcija, ker je neopravičeno izostala z dela več delovnih dni.
3. Joži Kuplen, (1950), delavki TOZD Tkanina, ker je marca letos neopravičeno izostala 96 ur in aprila 97 ur.
4. Vinku Brajdiču, (1945), delavcu TOZD Tkanina, ker ga dalj časa ni bilo na delo.
5. Blagoju Kostadinovskemu, (1950), delavcu TOZD Tkanina, ker je prišel na delo vinjen. Ukrep je izrečen pogojno za dobo 6 mesecev.
6. Ivanu Hrastarju, (1939), delavcu TOZD Tkanina, ker je večkrat zapustil delovno mesto med delovnim časom in ker je štiri dni neopravičeno izostal z dela. Ukrep je izrečen pogojno za dobo 6 mesecev.
7. Ivanu Papežu, (1929), delavcu TOZD Tkanina, ker je hotel fizično obračunati z vodjo izmene, neopravičeno odklonil delo, ki mu ga je dal neposredni vodja in ker je nepravilno pisal število komadov oz. normo.
8. Mileni Sa rič, (1961), delavki TOZD Konfekcija, ker je neopravičeno izostala z dela več delovnih dni.
9. Rizvi Durakoviću, (1955), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela 2

delovna dneva. Ukrep je izrečen za dobo šestih mesecev.

10. Bogu Pavlinu, (1955), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela. Ukrep je izrečen pogojno za dobo šestih mesecev.

11. Sonji Hrvat, (1962), delavki TOZD Konfekcija, ker je neopravičeno izostala z dela več delovnih dni.

UKREP RAZPOREDIT VE NA DRUGA DELA OZ. NALOGE JE BIL IZREČEN:

1. Milivoju Zadkoviču, (1954) delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno odklonil delo na dosukanju. Ukrep je izrečen za dobo še stih mesecev.
1. Selmi Kočanu, (1959), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela.
2. Karlu Zupančiču, (1952), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela.
3. Alojzu Kranjčiču, (1949), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno zapustil delovno mesto med delovnim časom. Čas odsotnosti je izkoristil za popravilo osebnega avtomobila.
4. Francu Saješu, (1955), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno odklonil delo na ATC.
5. Martinu Dobleharju, (1942), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela in ker je

štiri ure predčasno in brez dovolilnice zapustil delovno mesto in delovno organizacijo.

6. Martinu Furmanu, (1956), delavcu TOZD Tkanina, ker je predčasno zapustil delovno mesto in brez dovolilnice odšel iz delovne organizacije.

7. Fuadu Kočiču, (1956), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela in ker je neopravičeno odklonil delo na ATC.

8. Slavku Bogulinu, (1946), delavcu TOZD Tkanina, ker je v nočni izmeni fizično obračunal s sodelavcem.

10. Staneu Tutinu, (1935), delavcu TOZD Tkanina, ker je predčasno zapustil delovno mesto.

9. Martinu Lokarju, (1956), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela.

11. Stipanu Klariču, (1962), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela.

12. Slavku Bogulinu, (1946), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela.

13. Rudiju Zupanu, (1946), delavcu TOZD Tkanina, ker je večkrat brez dovolilnice zapustil delovno mesto in delovno organizacijo.

14. Alojzu Mervarju, (1938), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno in brez dovolilnice zapustil delovno mesto in delovno organizacijo.

15. Francu Iljašu, (1948), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno odklonil delo na ATC.

16. Antonu Zajcu, (1932), delavcu TOZD Tkanina, ker je večkrat

predčasno odšel na malico in si jo podaljšal za eno uro.

17. Branetu Avbarju, (1952), delavcu TOZD Tkanina, ker je večkrat odšel predčasno na malico in si jo podaljšal za eno uro.

18. Francu Županu, (1951), delavcu TOZD Tkanina, ker je večkrat predčasno odšel na malico in si jo podaljšal za eno uro.

19. Jožetu Bedeku, (1939), delavcu TOZD Tkanina, ker je večkrat predčasno odšel na malico in si jo podaljšal za eno uro.

20. Jožetu Kranjčiču, (1955), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno odklonil delo prek polnega delovnega časa.

21. Antonu Hrastarju, (1948), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno odklonil delo prek polnega delovnega časa.

22. Antonu Ribiču, (1948), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno odklonil delo prek polnega delovnega časa.

23. Jožetu Flojančiču, (1959), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno odklonil delo prek polnega delovnega časa.

24. Mirjani Maksimović, (1962), delavki TOZD Konfekcija I, ker je neopravičeno izostala z dela.

25. Slavici Dujaković, (1962), delavki TOZD Konfekcija I, ker je neopravičeno izostala z dela.

26. Sonji Hrvat, (1962), delavki TOZD Konfekcija I, ker je neopravičeno izostala z dela.

27. Ljubinko Uljmanski, (1958), delavki TOZD Konfekcija I, ker je neopravičeno odklonila delo prek polnega delovnega časa.

MARIJA HODŽIČ

Modna „zapoved“ Evrope

Modni sejmi v Koelnu, Parizu in Firencah so nam prikazali zelo obširno modo za „pomlad – poletje 80“. Ti sejmi so namenjeni poslovnim partnerjem za sklepanje prodajnih in kupnih pogodb; širši množici vstop ni dovoljen. Tu se zberejo kupci z vsega sveta, med njimi tudi Japonci, ki se vse bolj zanimajo za evropsko modo. Na pariškem in firenškem sejmu je bilo veliko nemških kupcev; znano nam je, da Nemci uvažajo več gotovih izdelkov, kot jih proizvedejo sami; to se opazi tudi v njihovih trgovinah, kjer prevladujejo predvsem francoski in italijanski modeli najbolj znanih modnih hiš.

Koelnski sejem je prikazal moško športno in klasično modo. Športni del je bil izredno pester, veliko je bilo jeansa, modnega in v živi barvni paleti (rumeni, rdeči, zeleni, vijoličasti), prav tako tudi žamet ter tanjši bombažni platneni materiali.

Vse bolj se pojavljata jeans in žamet z elastičnostjo, ki jima jo dajejo vtakne elastične niti. Modna „zapoved 80“ je dinamika, svoboda gibanja.

„Go with acition!“ pravijo proizvajalci elastičnih tkanin; ne samo v športu, ampak tudi v klasiki. Tudi naši metražerji razvijajo materiale na elastičnosti; iz teh materialov smo naredili moške hlače, ki se že ponujajo trgovcem. V Koelnu so razstavljale tudi nekatere jugoslovanske firme, med njimi Varteks, Astibo in Mura.

V Parizu smo si ogledali moško in otroško modo; tokrat bolj francosko. Tu so prevladovali francoski razstavjalci med njimi znane velike modne hiše Balmain, Ives S. Laurent, Pierre Cardin, Dior, Givenchy s svojimi ekskluzivnimi kolekcijami. Ta velika imena francoskih modnih kreatorjev pomenijo še danes vodilo mode v svetu. To v bistvu niso več kreatorji (risarji), ostala le ime; za njih riše in dela skupina strokovnjakov.

Te hiše so priredile tudi modno revijo, na kateri so predstavile vsa oblačila od nogavic, spodnih hlač, kopalk, spalnih srajc do pokrival, ki naj bi jih nosili moški prihodnje pomlad in poletje. S tega sejma so se mi najbolj vtisnili v spomin jopiči iz balonske svile in bombaž, platna v živih močnih barvah, podložene s karo podlogo.

V klasiki je prevladovala siva barva, drobni deseni, veliko multikolorja. „Zapoved“ pari-

škega sejma je bila, da naj bo moški še vedno športno oblečen, neutesnjen, in ko se obleče v klasiko, naj bo le ta mehka, udobna, pa vendar zelo klasična.

Tudi proizvajalci otroške mode so bili zvečine Francozi. Poudarili so, naj bo mladina oblečena čimveč v hlače, tim. „kavbojke“, ozke, oprijete ali široke, ki se proti gležnju zožijo, in to v živih barvah. Oblečejo naj se v kombinezone iz črtastega jeansa, plastificirane platna; nosijo naj hlače kot vojaki, s paspulo v stranskem šivu. Za jopiče naj izberejo mehke bombažne materiale: frotir, flanelo, platno, okrasijo naj jih s paspulami na žepih, rokavih, ovratnikih. Dekleta naj oblečejo krila le za posebne prilike; ta pa naj bodo široka ali ozka, oprijeta, v živih barvah in veselih dessinih, večjih ali manjših pikah, črtah, rožah.

Tudi pri otroški in mladeniški modi opazimo razteznost v materialih, saj se otrok v njih lažje giblje, otroci poletja 80 naj bodo veseli, neutesnjeni pri igri, razgibani.

V Firencah smo opazili veliko „teen“ in „twenty“ mode. Ti modeli so bili zelo drzni, veliko je bilo „disco Styla“ v svetlečih materialih (satin, plastificirano platno, živih in močnih barv ter veliko črne in temnejše vijoličaste). Jopiči so bili kombinacija več barv, podloga je bila v eni izmed teh.

Veliko je bilo triko hlač iz tanjšega jerseyja. Tudi obiskovalke so bile oblečene v jersey hlače, ki so nas spominjale na šiptarsko narodno nošo. Za prosti čas je bilo prikazanih veliko različnih hlač, ozkih, širokih, nagubanih, visokih v pasu, z dolžino do gležnja. Prevladovali so kombinezoni, ne samo tisti s podaljškom, ampak tudi tisti s celim gornjim „bluzastim delom“ brez ali z dolgimi rokavi.

Žameta je bilo bolj malo, še ta je bil samo elastičen, predvsem v sivih in vijoličastih odtenkih.

Tudi modna revija, ki smo si jo ogledali, je prikazala kombinacijo barv. Če oblečemo rdečkaste hlače, naj bo jopič v močni pariško modri barvi, majica ali srajca naj bo zlato rumena ali s črtami. Tudi kombinacija vinsko rdeče s sivo in zlato rumeno je zelo modna in lepa. Skratka bodimo drzni, bodimo mladi, svobodni in uspeli bomo biti moderni.

J. J.

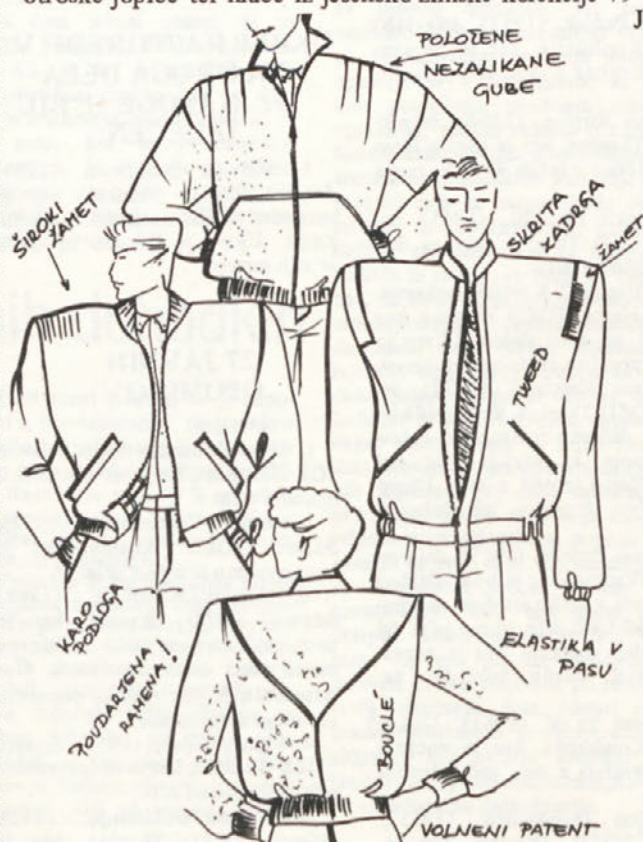

MODNI KOTIČEK

Toplo poletje je za nami; prihaja hladna jesen in še bolj mrzla zima. Kaj obleči za ta mrzla jutra, da nam bo kljub mrazu toplo in da bomo še vedno športno oblečeni? Omislite si tople lanelaste ali tvidaste hlače z gubicami v pasu, z angleškimi žepi, ali pa „kavbojke“ iz žameta.

In kaj naj oblečemo zgoraj? Kupimo si tweed tkanino in toplo lanelasto bombažno podlogo; krojač naj nam naredi jopič, ki bo topel in nas bo grel. Ženski svet naj si omisli boucle tkanino ali debelejšo flanelo, oba spola pa tudi široki žamet, pod katerim naj bo karo podloga v živih barvah. Modeli, ki sem vam jih predstavila, so primerni za oba spola, tudi za naše otroke. Žato veselo po nakupu in hitro h krojaču! Kdor pa nima časa čakati na krojača, naj stopi v Novoteksovo trgovino, kjer že prodajajo moške, ženske in otroške jopiče ter hlače iz jesensko-zimske kolekcije 79-80.

J. J.

J. J.

Za nami je Zagrebški velesejem, na katerem smo razstavljali novo kolekcijo za „pomlad – poletje 80“. Enako kolekcijo smo predstavili na Beograjskem modnem sejmu. Beograjski sejem, imenovan „Moda v svetu“, je največji modni sejem v Jugoslaviji. Tu se zberejo skoraj vsi modni ustvarjalci Jugoslavije. Podeljene so bile tudi nagrade: „Košute“ za najbolj uspele kolekcije. Dobili so jo: Jutranjka, Astibo, Alhos, Vunaplet in drugi. Med čudovite kolekcije lahko vključimo Murino, Labodovo, pleteninarjev iz Sezane, Almire, Rašice in Angore.

Ko to opazujemo, se sprašujemo, ali bomo lahko kupili te modele v trgovini. Če jih bomo lahko, bodo gotovo dragi, saj so skoraj vsi narejeni iz uvoženih materialov. Sprašujemo se tudi, ali moramo res narediti e kskluzivne modele za razstavni prostor, da bomo lahko dobili „Košuto“.

Ugotovljamo, da smo Jugoslovani kljub vsemu dovolj modni, ne capljamo več eno leto za svetovno modo (capljajo le še trgovci – naš večni problem).

Glavni modni sejmi so za nami. Videli smo veliko kolekcij za „pomlad – poletje 80“, zato lahko z njimi primerjamo tudi našo. Metrazerji so s svojo kolekcijo zadovoljni, ustregli so težnjam svetovne mode. Tudi konfeksionarji smo lahko zadovoljni, saj obsega naša kolekcija veliko različnih modelov, v pestrih barvah in dessinih. Otroška kolekcija, s tem mislim tudi mladeniško, je mogoče premalo drzna, vendar se trgovci že za tako, kot je, malo bojijo, kako jo bodo prodajali, da jim ne bo ostala za zalogi.

Potrošnik bo zopet razočaran nad konfeksionarji, zopet bo odhajal čez mejo po nakupih. Zato pač, ker trgovec za to nima poslušna in naroča le malo modnih stvari. Mogoče bo drugo leto le bolje. Bodimo optimisti in počakajmo!

J. J.

Naročite zbirko knjig Prešernove družbe

V mesecu novembru bo izšla redna knjižna zbirka Prešernove družbe. V naši DO imamo letos 210 članov Prešernove družbe. Poleg tega imamo 35 naročnikov redne mesečne revije Obzornik.

Prizadevati si moramo, da bi se število naročnikov povečalo. Letos bodo izšle naslednje knjige:

- Prešernov koledar 1980
- Debele zgodbe Petra Fučleza
- Rokovnjači
- Prvi sneg
- Vrtinarjevi spomini
- Miklavž Breugnon
- Misel in delo Edvarda Kardelja

Naročniki redne zbirke Prešernove družbe bodo knjigo Misel in delo Edvarda Kardelja, ki jo je napisal Franc Šetinc, prejeli brezplačno, sicer pa jo boste lahko dobili za 70 din. Ta knjiga ima zelo koristen namen, ker je napotilo k poglobljenemu branju Kardeljevih izvornih del.

Tudi letos ugotovljamo, da bomo dobili zbirko dobrih in poceni knjig. Tisti, ki še niste postali naročniki, postanite to čimprej.

Zaupnik Prešernove družbe Justin Kranjčič vam je vsak dan do 10. ure pripravljen postreči z vsemi potrebnimi informacijami.

J. K.

Upokojenci sekcije Novoteksa smo 10. oktobra organizirali izlet v partizanski Rog in naši temeljni organizaciji Konfeksija II. v Vinici in Predilnica v Metliki.

Po prihodu metliških upokojencev v Novo mesto smo se podali v obširne gozdove partizanskega Roga. Pot nas je najprej vodila v bivšo partizansko bolnico v bližini Podstenic, ki je imela ilegalno ime Jelen-dol. Vodič, tovariš Vlašič, nam je povedal zgodovino partizanskih bolnic, ki jih je bilo v roških gozdovih v času NOB skupno 25. Bolnice so bile zelo dobro maskirane, tako da je sovražnik odkril le dve. Med roško ofenzivo je bila odkrita bolnica, ki je bila v gozdarski hiši na Daleč hribu. Ranjene partizane pa je osebje bolnice pravočasno poskrilo in so se vsi rešili. Po roški ofenzivi so pričeli z gradnjo bolnic v skritih in težko dostopnih krajih. Med nemško ofenzivo oktobra 1943 je bila zaradi izdajalstva odkirta bolnica, kjer so Nemci pobili okrog 25 ranjencev, ker se niso mogli pravočasno rešiti. Ogle-dali smo si tudi lepo urejeno grobišče, kjer je pokopanih 45 borcev za svobodo, umrli pa so zaradi ran, dobljenih v borbi.

Iz Jelendola smo odšli na Bazo 20, kjer je od leta 1943 prebivalo naše politično, nekaj časa pa tudi vojaško vodstvo. Tudi tam nam je vodič pripovedoval o zgodovini partizanskega Roga in Baze 20. Z nami

je bil tovariš Avgust Berus, ki je bil v zaščitni četi Baze 20. Opisal je življenje na bazi in težave, ki so jih morali vsakodnevno premagovati. Nato nam je tovariš Udovič spregovoril o partizanskih delavnicah, ki so jih rganizirali v roških gozdovih. Že v prvi polovici leta 1942 so v neposredni bližini Podstenic delovale orožarska, čevljarska, krojaška, šiviljska, pasarska in mizarska delavnica ter ekipa tesarjev. Borci – delavci teh

V roških gozdovih in Beli krajini

delavnic so delali za potrebe narodnoosvobodilne vojske. Po italijanski kupitulaciji so se partizanske delavnice močno razširile in se naselile na osvobojeno ozemlje, predvsem v Belo krajino. Na področju Starih žag oziroma Divjega potoka so bile nameščene orožarske delavnice, radiotehnična delavnica, usnjarska, mehanična in čevljarska delavnica ter ekonomat partizanskih bolnic, ki je skrbel za prehrano, zdravila in opremo bolnic.

Po ogledu objektov na Bazi 20 smo si ogledali tudi kraj, kjer je bila v Starih žagah prva orožarska delavnica, nato pa smo se odpeljali v Vinico. Pred tovarno sta nas sprejela direktor TOZD Konfeksija II. in vodja proizvodnje. Direktor nam je spregovoril o nastanku tovarne, njeni razvojni poti in načrtih za bodočnost. Vodja proizvodnje nas je popeljal skoz sodobno opremljene proizvodne prostore, kjer smo si ogledali proizvodni proces od začetnih faz do končno izdelanih hlač in kril.

Po izdatnem kosilu v menzi temeljne organizacije smo si ogledali rojstno hišo našega velikega pesnika Otona Zupančiča in muzej, ki prikazuje življenje in delo tega velikana slovenske poezije.

Pot nas je vodila v Metliko. V temeljni organizaciji Predilnica sta nas sprejela direktor in vodja popoldanske izmene. Ta nam je razkazal proizvodnjo od začetnih do končnih faz. Po izdatni malici smo se, zadovoljni z izletom, poslovili od vodstva TOZD in metliških upokojencev in nadaljevali pot v Novo mesto.

Z izletom so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni, za kar se na tem mestu zahvaljujemo vsem, ki so poskrbeli, da smo se v njihovi sredini dobro počutili. Posebej se zahvaljujemo našim samoupravnim organom, ki so nam pripomogli, da smo izlet lahko organizirali.

J. U.

Gasilski avto je tu

Industrijsko gasilsko društvo Novoteks deluje že od leta 1947. V naših vrstah je bilo mnogo delavcev in delavk, ki so se izpopolnili in vadili za opravljanje gasilskih nalog. Ker delujemo na prostovoljni osnovi, se spisek članstva stalno menja, posebno pri ženskah, ki predvsem zaradi materinstva zapustijo naše vrste. V tem letu delujejo 4 moške in 2 ženski desetini.

Desetine vadijo po programu dela, da se čimbolje usposobijo za razne nastope, tekmovanja in požarnovarnostno preventivo.

1. moška in 1. ženska deseti-
na sta najbolj izurjeni in sodelu-
jeta na tekmovanjih. V tem letu
sta nastopili na republiškem
tekmovanju gasilskih društev
tekstilne industrije Slovenije v
Metliki, kjer je moška deseti-
na dosegla 5. mesto, ženska deseti-
na pa 1. mesto, in na občins-
kem tekmovanju, kjer je
moška deseti-
na dosegla 2.
mesto, ženska deseti-
na pa 1.
mesto. Program tekmovanj je
prirejen tako, da izurjenost
desetin za tekmovanja služi tudi
za morebitni nastop pri požarih
in drugih potrebah. Tekmujemo
v trodelnem napadu, to je
čimprejšnji in pravilen dovod
vode na požarišče s pomočjo

motorne črpalke in cevovodov,
hoja po lestvi, plezanje itd.

Gasilci opravljamo tudi dežurno
službo v podjetju ob nedelavnih
dnevih, to je ob prostih sobo-
tah, nedeljah in praznikih,
požarnovarnostne preglede v
podjetju in stanovanjskih hišah
v lasti podjetja in drugo.

Oprema našega društva je
zadovoljiva, manjkal nam je še
gasilski avto. Dolgoletna želja in
potreba je končno izpolnjena.

Gasilski avto že stoji na dvori-
šču podjetja. Pri nabavi so
pomagali samoupravna interes-
na skupnost za požarno varnost
v Novem mestu, zavarovalnica
TRIGLAV Novo mesto in del-
avci s prispevki. Akcija za
zbiranje sredstev je zadovoljivo
uspela. Tudi zbiranje sredstev
med člani kolektiva je zaključ-
na uspešno in smo hvaležni za
pomoč in razumevanje. Najbolj
so se izkazali delavci v IVS in
posamezni člani. Omeniti mora-
mo našega nekdanjega člana
Evstahija Janežiča, ki je prost-
voljno prispeval 1.500 din in
Staneta Vaupotiča, poveljnika
društva, ki je veliko pripomogel
pri zbiranju sredstev ter se
zavzemal, da je zbiralna akcija
uspela. Najslabše so se odrezali
delavci in delavke v šivalnici in
konfekciji ter posamezniki dru-

gih obratov. Prepričani smo, da
bodo tudi ti spoznali, da
delujemo v korist vseh.

Istočasno vabimo, da se
včlanite v naše vrste, da bomo
še številnejši in močnejši v
pripravljenosti, da delujemo
preventivno in tudi vstopimo v
akcijo, če bo to potrebno.

Na pomoč!

VLADO MARČIČ

Provizorij se je umaknil

Stavba „provizorija“ je bila delavcev Novoteksa leta 1949
zgrajena z udarniškim delom in se je vse do sedaj uporabljala

Provizorij je bil zgrajen predvsem za nastanitev samskih delavk iz
okolice.

za stanovanjske prostore. „Pro-
vizorij“ za stanovanje v seda-
njem času ne ustreza več, ker
nima ustreznih sanitarij niti
ogrevanja. Zaradi dotrajanosti
lesene konstrukcije in tal pa je
tudi nevarnost požara. Tako se
je še zadnji stanovalec iz stavbe
izselil spomladi leta 1979.

Zaradi teh razlogov in glede
na potrebe po prostoru za
razširitev sedanjega obrata druž-
bene prehrane v Novem mestu
so samoupravni organi v delovni
organizaciji septembra tega leta
sprejeli sklep, da se „provizorij“
poruši. Rušitvena dela naj bi
bila izvedla krajevna skupnost
Bučna vas 13. in 14. 10. 1979
in sicer na svoje stroške. Grad-
beni material bo krajevna skup-
nost koristno uporabila za iz-
gradnjo novega gasilskega doma
in ostalih potrebnih prostorov
zase in družbenopolitične orga-
nizacije.

Krvodajalska akcija na Vinici

Letos poteka 25-letnica krvodajalstva v Sloveniji. Kakšno vlogo ima danes kri v medicini, vemo vsi, saj do danes znanstvenikom še ni uspelo izdelati nadomestila za to tako dragoce-
no tekočino.

Ob letošnjem jubileju je pre-
jela naša temeljna organiza-
cija priznanje, „Zasluge za krvodajalstvo“, ki ji ga je podelil republiški odbor Rdečega križa Slovenije ob počastitvi tega jubileja na prireditvi v novem gasilskem domu na Vinici.

Odbor Rdečega križa Vinica organizira vsako leto krvodajal-
sko akcijo. Letos je bila ta akcija 19. septembra. Te huma-
ne akcije so se iz naše temeljne organizacije udeležili: Balkovec Angela, Bendekovič Marija, Bebar Ana, Čadonič Katica, Čadonič Kristina, Čadonič Anica, Flajnik Branko, Grguraš Marjan, Jauševac Ivan, Kump Kristina, Menic Mira, Matkovič Anica, Malerič Franc, Rajšič Čedo, Starešinič Katica, Simčič Marija, Starešinič Anica, Starešinič Jože, Starešinič Marija, Tonkli Edo, Zajec Marija, Žučak Nedeljko, Žalec Danica in Grdun Franc. Vsem delav-
cem se ob tej priliki iskreno zahvaljujemo.

Da bi bilo te nenadomestljive tekočine vedno dovolj, jo bomo tudi v bodoče prostovoljno darovali, saj lahko naša kri reši marsikatero življenje.

S. M.

ZAKAJ SMO TAKI?

RK Slovenije je tudi letos spomnil člane svoje organizacije na še ne poravnano obveznost, to je plačilo članarine. Med nami so delavci, ki se z besedami „saj nič ne rabimo od RK“ izmikajo plačilu članarine, kar pa ni za zgled. Zato člani te humanitarne organizacije, čimprej opravite svojo dolžnost!

ALOJZ BLAŽIČ

Športni dan Novoteksa na Vinici

V letošnjem letu je bil že drugi športni dan Novoteksa in sicer 15. septembra na Vinici – v organizaciji OOS TOZD Konfekcije II. Vinica. Kar precejšnja udeležba športnikov, tekmovalcev in tekmovalcev, dokaj ugodno vreme, športni duh mladih in tistih, ki so malo manj mladi, so športni dan pretvorili v zelo ugodno sobotno dopoldne v Beli krajini. Minilo je ob smehu in pesmi vseh udeležencev in ob povabilu: „Pridite ponovno, tovarišice in tovariši, sodelavke in sodelovci iz Novega mesta in Metlike.“ Ves čas tekmovanja, od začetka do konca, je bilo živo na vseh „športnih“ terenih TOZD Vinica, kjer je okoli 150 mladih Novoteksa tekmovalo v atletiki, šahu, streljanju in vlečenju vrvi. 150 tekmovalk in tekmovalcev je bilo razporejeno v pet ekip, ki so bile pravzaprav ekipe temeljnih organizacij: TO Tkanina, TO Konfekcija I. Novo mesto, TO Predilnica Metlika, DSSS in ekipa TO Konf. II. Vinica.

V vseh panogah so tekmovalce ženske in moške ekipe, veliko tekmovalcev pa je tekmovalo tudi v več panogah, da bi z lastno udeležbo dosegli čim boljše rezultate in uvrstitev ekip.

Boji na športnem terenu so prinesli veliko radosti zmagovalcem in vsem ostalim udeležencem. Gledalci niso bili prikrasani, saj so spremljali izenačene in srčne boje, ki so bili atraktivni in vsestransko koristni. Po tekmovanju sicer ni manjkalo bolečih nog in rok, razbitih kolen in komolcev, vse to pa so vsi v športnem duhu preboleli – vse v slogu: „glavno je sodelovati, ne pa zmagati“.

Poglejmo si rezultate po posameznih panogah:

I. ATLETIKA

Atletika kot panoga je bila sestavljena iz treh različnih disciplin tako, da smo dobili posamezne zmagovalce po posameznih disciplinah in je seštevek del ekipnega zmagovalca v atletiki.

– V prvi atletski disciplini, skakanju v vreči, ki je bilo zelo atraktivno, se je v šestih ekipah pomerilo 18 žensk in 10 moških. Pri ženskah, ki so skakale na prog, dolgi 10 m, so najboljše štiri prišle v finalno skupino, kjer so dosegle sledeče rezultate:

1. Balkovec Anica, Konf. II. Vinica, s časom 3,7 sek.

2. Tončič Nada, Konf. II. Vinica, s časom 3,9 sek.
3. Kosič Jovanka, Konf. II. Vinica, s časom 3,9 sek.
4. Rolih Slavka, Konf. I. Novo mesto, s časom 4,0 sek.

Pri moških so bili na 20 m najboljši:

1. Filip Tine, DSSS, s časom 5,5 sek;
2. Žalac Marijan, Konf. II. Vinica, s časom 6,2 sek;
3. Hrelič Drago, Konf. I. Novo mesto, s časom 6,4 sek;
4. Redjep Kroni, Tkanina, s časom 6,6 sek.

– V drugi atletski disciplini, metanju bombe v cilj, je sodelovalo 18 žensk iz štirih ekip in 30 moških iz petih ekip.

V treh posameznih metih so imeli najboljše rezultate:

1. Filip Tine, Konf. II. Vinica, 30 točk;
2. Štajduhar Katica, Konf. II. Vinica, 27 točk;
3. – 5. Makše Martina, DSSS, 24 točk;
Brinec Jožica, Konf. I. Novo mesto, 24 točk;
Balkovec Anica, Konf. II. Vinica, 24 točk;

Pri moških so bili najboljši:

1. Kršič Esad, Konf. I. Novo mesto, 30 točk;
2. – 7. Aš Martin, DSSS 27 točk;
Kinčič Jože, DSSS, 27 točk;
Kroni Redjep, Tkanina, 27 točk;
Flajnik Branko, Konf. II. Vinica, 27 točk;
Rajšič Čeo, Konf. II. Vinica 27 točk;
Damjanovič Dako, DSSS, 27 točk.

– V tretji atletski disciplini, teku okoli tovarne, je sodelovalo 11 žensk iz treh ekip na prog, dolgi 600 m, in 9 moških iz treh ekip na prog, dolgi 1200 m.

Najboljše pri ženskah so bile:

1. Saje Joži, Konf. I. Novo mesto, s časom 2,11,8;
2. Rolih Slavka, Konf. I. Novo mesto, s časom 2,14,0;
3. Balkovec Anica, Konf. II. Vinica, s časom 2,17,0.

Na jboljši pri moških:

1. Žalac Marijan, Konf. II. Vinica, s časom 4,03,0;
2. Stegne Srečko, Konf. II. Vinica, s časom 4,07,0;
3. Balkovec Janko, Konf. II. Vinica, s časom 4,21,0.

Najboljši trije iz vsake ekipe pri posameni disciplini dobijo po pravilih točke za svojo ekipo. Tako smo dobili naslednje rezultate pri atletiki za ženske:

1. Konf. II. Vinica s 25 kazenskimi točkami in pridobi 11 točk za TO;

2. Konf. I. Novo mesto s 65 kazenskimi točkami in pridobi 6 točk za TO;

3. DSSS z 90,5 kazenskimi točkami in pridobi 3 točke za TO;

4. Tkanina z nepopolno ekipo pridobi 1 točko za TO. Pri moških:

1. Konf. II. Vinica s 37 kazenskimi točkami in pridobi 12 točk za TO;

2. Tkanina s 67,5 kazenskimi točkami in pridobi 7 točk za TO;

3. Konf. I. Novo m. s 85,5 kazenskimi točkami in pridobi 4 točke za TO;

4. DSSS z nepopolno ekipo pridobi 2 točki za TO;

5. Pred. Metlika z nepopolno ekipo pridobi 1 točko za TO.

II. ŠAH

Pri ženskah sta bili pripravljene samo dve ekipi s šestimi tekmovalkami: ekipa DSSS in ekipa Konf. I. Novo mesto.

V finalnem boju sta igrali Šiško in Koračinova obe iz TO Konf. I. Novo mesto. Rezultat: Šiško : Koračin 1:0.

Tretje mesto je zavzela Strelava, tudi iz ekipe Konf. I. Novo mesto. Tako sta v ekipnem plasmaju zavzele:

1. mesto Konf. I. Novo mesto s 6 kazenskimi točkami pridobi 6 točk za TO;

2. mesto DSSS s 15 kazenskimi točkami pridobi 1 točko za TO.

Pri moških je bila udeležba kar precejšnja. Tekmovalo je 20 šahistov iz 5 ekip. V štirih kvalifikacijskih skupinah so si

(Nadaljevanje na 16. strani)

31. oktober – svetovni dan varčevalcev

Z uvedbo denarja se je naturalna oblika varčevanja spremenila v denarno. S tem pa so za varčevanje nastopile široke možnosti. Ko se je denar uveljavil kot plačilno sredstvo, so se pojavile tudi prve ideje o potrebi varčevanja pa tudi zamisel o ustanavljanju specializiranih ustanov za zbiranje prihrankov.

Hranilniška misel sega daleč nazaj v preteklost, saj je že pred več kot 360 leti Francoz Hugues Delestre nakazal potrebo po organiziranem varčevanju prebivalstva. Leta 1778 so v Hamburgu ustanovili splošno preskrbovalno ustanovo, ki je v svojih pravilih poudarila, da je „ustanovljena za dobro marljivih oseb obeh spolov, kajti tudi majhni prihranki v hudih časih veliko pomenijo, z nekaj obrestmi pa še več. S svojo marljivostjo in varčnostjo naj tako koristijo sebi in državi...“

Ob koncu 19. stoletja so hranilnice različnih dežel začele navezovati medsebojne poslovne stike. 1924 so v Milanu ustanovili mednarodni institut za varčevanje. Takrat so sklenili: „31. oktober naj bo vsako leto praznik varčevanja po vsem svetu, da bi se z ustno in pisano besedo širila načela in ideje varčnosti.“

Dejstvo je, da se z delom ustvarja vrednost in da se z varčevanjem ustvarjena vrednost čuva in pomnožuje. To pomeni, da je bogastvo posamezne gospodarske celice, vsega naroda in vsega človeštva posredno ustvarilo varčevanje, zato posvečajo

varčevanju veliko pozornost že v kapitalističnih državah, posebno pa še v državah s socialistično družbeno ureditvijo.

Varčevanje razvija pri človeku občutek zmernosti in ga usmerja na bolj urejeno življenje. Vsak varčevalec je nasprotnik razsipništva in se ne zadolžuje lahkomišelnost. Varčevanje uči človeka skromnosti, odgovodovanja sedanjih zadovoljstev v korist bodočih potreb. Ko se človek odloči za varčevanje, razvija v sebi občutek nesebičnosti. Varčeval namreč ne bo samo zase, ampak tudi za blaginjo svojih bližnjih.

Vsakdo, ki ima prihranek na hranilni knjižici, občuti določeno neodvisnost, samostojnost, samozavest, varnost v življenju in delu ter brezskrbno gleda v bodočnost.

Prav v naši socialistični družbeni ureditvi je treba posvečati veliko pozornost vzgoji varčevalne zavesti posameznika. Kdor se namreč ni naučil varčevati s svojim premoženjem in dohodki, ta tudi ne bo imel pravnega odnosa do družbene lastnine.

Mednarodni institut za varčevanje je ob svoji ustanovitvi 1924 objavil naslednji razglas: „Delo in varčevanje sta najmočnejša dejavnika na poti h blaginji, napredku in dostojanstvu vsakega posameznika.“

Varčevanje naj resnično postane navada, potreba in vrlina vsakega člana naše družbene skupnosti.

Združjenje poslovnih bank in hranilnic SRS

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnje sredo v mesecu v nakladi 2500 izvodov. Glasilo je opremil izdajateljski svet v naslednji sestavi: Hinko Šinder, Danilo Kovačič, Mladen Radojčič, Martina Vidic, Mojca Peroci, Jana Jovič in Marjan Somrak. Uredništvo in uprava: Novoteks, Novo mesto, Foersterjeva 10. Stavak, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list. Tisk: Knjigotisk, Novo mesto.

Športni dan Novoteksa

(Nadaljevanje s 15. strani)

najboljši pridobili pravico do nastopa v finalni skupini, kjer so bili najuspešnejši:

1. Somrak, Tkanina;
2. - 4. Bogolin, Tkanina; Barbič, Tkanina; Fugina, Konf. II. Vinica.

V ekipnem plasmaju je bil naslednji vrstni red:

1. Tkanina s 7 kazenskih točk pridobi pa 12 točk za TO;
2. Konf. II. Vinica z 21 kazenskih točk pridobi pa 7 točk za TO;

3. Pred. Metlika s 31 kazenskih točk pridobi pa 4 točke za TO;

4. Konf. I. Novo m. s 40,5 kazenskih točk pridobi pa 2 točki za TO;

5. DSSS 44 kazenskih kazenskih točk pridobi pa 1 točko za TO.

III. STRELJANJE

Streljanje je bilo organizirano za ženske in moške in so pri ženskah (od 13 strelk iz štirih ekip TOZD) bile najboljše:

1. Kasun Zdenka, Konf. II. Vinica, z 72 krogi;

2. Staniša Mira, DSSS, s 55 krogi;

3. Lucič Marjeta, DSSS, z 51 krogi. V ekipnem plasmaju je bil naslednji vrstni red:

1. Konf. II. Vinica s 161 krogi pridobi 11 točk za TO;

2. DSSS s 147 krogi pridobi 6 točk za TO;

3. Konf. I. Novo mesto z 72 krogi pridobi 3 točke za TO;

4. Tkanina (nepopolna ek.) s 5 krogi pridobi 1 točko za TO.

Pri moških je tekmovalo 25 strelcev iz petih ekip. Najboljši posamezniki so bili:

1. Panjan Ivo, Tkanina, 79 krogov;

2. Boldin Branko, Pred. Metlika, 74 krogov;

3. Frankovič Jože, Konf. II. Vinica, 71 krogov.

Pri ekipnem plasmaju, kjer so všteti po trije najboljši iz vsake ekipe je bil naslednji vrstni red:

1. Tkanina, 205 krogov, pridobi 12 točk za TO;

2. Konf. II. Vinica, 202 krogov, pridobi 7 točk za TO;

3. Pred. Metlika, 201 krogov, pridobi 4 točke za TO;

4. Konf. I. Novo m., 145 krogov, pridobi 2 točke za TO;

5. DSSS 140 krogov, pridobi 1 točko za TO.

IV. VLEČENJE VRVI

Najbolj atraktivna panoga z najbučnejšim navijanjem in z najmočnejšimi tekmovalkami in tekmovalci je bila panoga vlečenje vrvi.

Štiri ženske ekipe so dosegle sledeče rezultate:

V polfinalu je Konf. I. Novo mesto premagala Tkanino z 2:0 in Konf. II. Vinica DSSS z 2:0.

V boju za tretje mesto je DSSS premagala ekipo Tkanine 2:1 in v finalu Konf. II. Vinica Konf. I. Novo mesto z 2:0. Razvrstitev ekip:

1. Konf. II. Vinica 11 točk,
2. Konf. I. Novo mesto 6 točk,
3. DSSS 3 točke,
4. Tkanina 1 točko.

Pri moških je bilo prijavljenih pet ekip. V kvalifikacijah je bilo odločeno, katera ekipa bo sodelovala v polfinalnih bojih.

Ekipa Tkanine je tekmovala z ekipo Konf. I. Novo mesto. Rezultat je bil 2 : 0 za Tkanino.

Polfinale:

Vinica : Metlika 2 : 0,
Tkanina : DSSS 2 : 0.

Boj za tretje mesto:
Metlika : DSSS 2 : 0.

Finale:

Konf. II. Vinica : Tkanina 2:0.

Za uvrstitev so ekipe dobile:
1. Konf. II. Vinica 12 točk,
2. Tkanina 7 točk,
3. Pred. Metlika 4 točke,
4. DSSS 2 točki,
5. Konf. I. Novo mesto 1 točko.

Po končanem tekmovanju v vlečenju vrvi so bile športne igre končane, udeleženci iger so enako pridno nadaljevali v menzi viniškega obrata z okusno malico, ki je bila že vsem potrebna.

Po končani malici je direktor TO Konf. II. Vinica tov. Mihelič podelil nagrade: prehodne pokale in diplome vsem ekipam, zmagovalkam v panogah, druga in tretja ekipa pa sta dobili diplomo.

Zmagovalci v posameznih panogah so dobili praktične nagrade, enako tudi najlažji in najtežji udeleženci športnega dneva Novoteksa v ženski in moški konkurenci. Pri ženskah je bila najlažja Marica Tkalčević z Vinice s 46 kg, najtežja pa Marija Smrekar iz Konf. I. Novo mesto z 99 kg.

Metličani pa so imeli najlažjega tekmovalca v Radakoviču Janku z 39 kg in najtežjega v Katarinčiču s 111 kg.

Skupni zmagovalca je bila ekipa Konf. II. Vinica, ki je dosegla 71 točk,

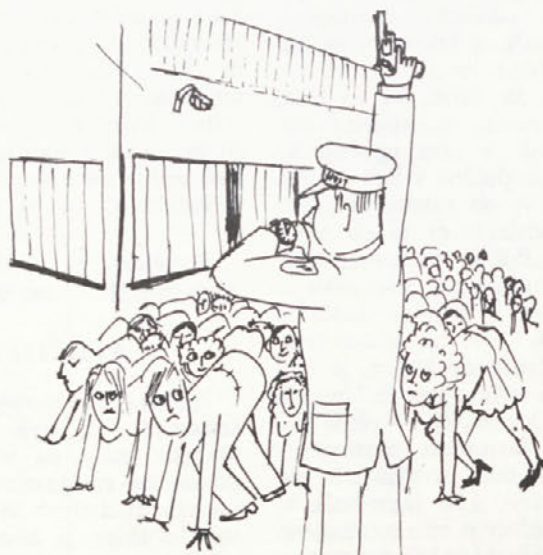
Druge ekipe so dosegle: Tkanina 41 točk, Konf. I. Novo mesto 30 točk, DSSS 19 točk in Metlika 13 točk.

Naslednje tekmovanje bo 1980. v Metliki.

Ž. M.

AKTUALNA KARIKATURA

KDO BO PRVI DOMA?

(Najizrazitejše tekmovanje)

STABILIZACIJA

NNNP

ENERGETSKA KRIZA

„Mamica, nič ne bo z oljem. Pojdite ponj v Trebnje ali v Šentjernej!“